

Millî piyango'nun dünkü çekilişinde kazanan numaralar 5 inci sahifemizedir.

AKŞAM

Haydarpaşadan trenle Anadolu'ya gideceklerin hareket gün ve saatleri kararlaştı.

Sene 23 — No. 8097 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 8 Mayıs 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Türkiyenin dürüst istiklâl siyasetini takdir etmekte hem Almanyanın hem müttefikimizin birleşmesi tesadüf eseri değildir

B. Hitler, son nutkunda bilhassa Balkanlardan bahsetti, Almanyanın Balkan siyasetini anlattı. Bu izahata göre, Balkanlarda nüfuz ve hulûl politikası aramadan sırf alışveriş yapmak isteyen Almanya, harbin bu sahaya yayılmasını hiç istemiyordu. B. Hitler'e göre Balkanların işgali, Almanya için bir gaye değil, istemiye istemiye baş vurduğu zaruri bir vasıta olmuştur.

İngiliz devlet adamları da, her fırsattan istifade ederek, Balkanlarda bir harp cephesi kurulmasını asla istemediklerini, harp ateşini Balkanlara Almanyanın getirdiğini söylüyorlar.

Burada, harp mesuliyetini araştırarak değiliz. Elem verici hakikat, bütün Balkan memleketlerinin işgal edilmiş olmasıdır. Göze çarpan hâdiseler, birbirlerini mahvetmeye uğraşan her iki tarafın, hem Almanyanın hem İngilterenin, harbi Balkanlara getirmemek hususundaki arzularıdır. Bu müsterek arzu hakikate uymadı. Bu uygunsuzluğun sebeplerini münakaşa etmek artık beyhudedir. Olan olmuştur. Bizim, bu münasebetle tebarüz ettirmek istediğimiz nokta, Türkiye siyasetinin bugüne kadar elde ettiği neticedir. Bu netice — şimdi daha açık surette görülüyor ki — memleketin millî müdafaa endişelerine cevap verdiği kadar Balkanlarda sulhun muhafazasına gayret edenlerin müsterek arzularını da gerçekleştirmeye yardım etmiştir.

Türkiye, tuttuğu bu dürüst yoldan, en zor şartlar içinde bile ayrılmamak kıyasını gösterdi. İngiliz ittifakına bağlılıkla alman iştiyâsının hudutlarımızı yaklaşması gibi, birbirine zıt, çetin kararlarında, ancak siyasetimi-

zin aydınlık ve dolambaçsız yolu sayesinde ki şaşkınlığa düşmekten, sağa sola sapmak tehlikesinden kurtulduk. Bu noktayı, taahhütlerimize sadakatla harbe karışmamak keyfiyetini nasıl telif ettiğimizi soranların merakını gidermek için açıkça anlatmak istiyoruz.

Herkes biliyor ki Türkiye herşeyden önce istiklâl ve temamiyetini korumaya azmetmiştir. Bundan dolayı sulha bağlı bulunuyoruz. Yıllardır giriştiğimiz, önyak olduğumuz siyasî tertipler, Balkanları harp felâketinden esirgemek içindir. İmzaladığımız anlaşmaların hepsi, kendimiz ve komşularımız için bir sulh ve müdafaa sistemi kurmaya matuftur. Bu yapı çöküp te harp hudutlarımızı dayanınca, tek gayemiz vatani korumaktan, tek vasıtamız kendi kuvvetimize güvenmekten ibaret kaldı. Ateşe atılmakta, ne kendimiz, ne müttefiklerimiz, ne komşularımız lehine en küçük fayda olmadığını anlamak için keskin siyaset adamı, yahut büyük strateji olmaya da ihtiyacı kalmaz. Hareket tarzımızın dürüst ve isabetli olduğuna en büyük delil, bütün bu hâdiseler esnasında harp haricî kalmak kararımızda müttefiklerimizle aramızda hiç bir ihtilâf çıkmamış olmasıdır. İttiraza uğramadık, karşılıklı itimat hiç bir an bozulmadı. Başka türlü nasıl olurdu ki bizzat müttefiklerimiz, harbin Balkanlara yayılmasında menfaatleri olmadığını ilân ediyorlar, ve fiilîhaka, her yeni harp sahası zuhur ettikçe, başka yerlerdeki hayatî müdafaa hatlarını zayıf düşüren yardım müşküllatı karşılıyorlardı.

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 7 sütun 3 de)

Sovyetler Birliğindeki değişiklik

Japon mahafili «Sovyetlerin siyasetinde değişiklik olmayacak» diyor

Tokyo 7 (A.A.) — (Reuter): Stalin'in Başvekâlete gelmesi münasebetiyle Domei ajansı Japon siyasi müşahidelerinin Sovyetler Birliğinin siyasetinde bir değişiklik olmayacağını beyan ettiklerini yazmaktadır.

Bu müşahideler, Stalin'in çoktanberi diğer diplomatik sehalarda bilkuvve Rusyanın zimamdarı olduğunu tebarüz ettirmekte, fakat bu yeni jestin Sovyet milleti üzerinde büyük bir ruhî tesir bırakarak Stalin'in nüfuzunu takviye edeceği kanaatini izhar eylemektedirler.

Tokyo'da bu husustaki kanaati sorulan maruf Amerikalı gazetecilerden Walter Duranty, Stalin'in Baş-

Amerikadaki İtalyan ve Alman vapurları

Vaşington 7 (A.A.) — Bahriye komisyonu erkânının bildirdiklerine göre, halen Amerikan sahil muhafaza memurlarının «nezaret» altında bulunan yirmi sekiz İtalyan ve 2 Alman vapuru, Maliye Nezaretinin talebi üzerine tamir edilmek üzere de tezgâhlanna sevk edilmiştir.

Irak Harbiye Nazırı Ankara'ya geliyor

B. Naci Şevket dün Bağdaddan hareket etti

Irak Harbiye Nazırı B. Naci Şevket

Bağdad 7 (A.A.) — Irak Harbiye Nazırı B. Naci Şevket Ankara'yı ziyaret etmek üzere Bağdaddan hareket etmiştir.

Reisicümhur

Garp vilâyetlerindeki tedkik seyahatinden Ankara'ya döndü

Ankara 7 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, garp vilâyetlerinde icra ettikleri tedkik seyahatinden bugün saat 12 de Ankara'ya avdet buyurmuşlardır.

Basra önünde çok şiddetli muharebe oluyor

Petrol hattı üstündeki karakollardan biri İngilizlere teslim oldu

Habbaniye İngiliz hava kuvvetleri tesisatı etrafındaki vaziyet düzeliyor

Kahire 7 (A.A.) — İngiliz Orta Şark umumî karargâhının bu sabah neşrettiği tebliğ:

Habbaniye'deki İngiliz hava kuvvetleri tesisatı etrafındaki muntakada vaziyet çok daha az gergindir. Gece yapılan İngiliz keşifleri, yamaçlar civarındaki düşman mevzilerinin gayri meşgul bulmuşlardır. Kampın cenubunda kâin yaylânın âsilerden kurtarıldığı bildirilmektedir. Petrol borusu hattı üzerinde bir karakolu işgal eden âsiler, bir İngiliz keşif tayyaresinin taklaştığını görünce, teslim olmak istediklerini bildirmek maksadıyla beyaz bayraklar sallamışlardır. Bu mevki bilâhare İngiliz kara kitaları tarafından işgal edilmiştir.

Kahire 7 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliğinde, Habbaniyede hareketâtta bulunan İngiliz zırhlı kitalarile Irak kuvvetlerinin salı günü âsilerle kampa hâkim mevzilerden taredettikleri bildirilmektedir. Âsilerin ihmal edilirderecede az zayıf vermişler, 300 den fazla esir almışlardır.

Irak tebliği

Beyrut 7 (A.A.) — O. F. İ. Irak Genelkurmayı aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Garpte topçu ve tayyareler Habbaniye kampını şiddetle bombardıman etmişlerdir. Mühimmat ve petrol depoları ciddi hasara uğratılmıştır. Yerde iki tayyare tahrip edilmiştir.

Düşman hava kuvvetleri iki defa Reşit kampını bombardıman etmiş ve kamp ve tayyare meydanı üzerine yangın ve infilâk bombaları atmıştır. Hasar fazla mühim değildir. Tayyareler ve hava dâfi bataryaları müteaddit bombardıman tayyareleri düşürmüşlerdir.

Cenupta bir düşman tayyaresi dün öğleye doğru, Basra önünde bulunan kitaları bombardıman etmiş ve birçok bomba atmıştır. Kitalarımız Basradaki İngiliz ordusuna hücum etmiştir. Neticesi henüz malûm olmayan çok şiddetli bir muharebe vuku bulmuştur.

Düşman tayyareleri Ruba üzerinde uçmuş ve hedeften çok uzak mesafeye düşen birçok bombalar atmıştır. Nakliye tayyareleri Hadisa'ya inmeğe teşebbüs etmiştir. Irak kitaları bunların üzerine ateş açmış ve bunlardan bir tanesini yakmıştır.

(Devamı sahife 7 sütun 2 de)

Macaristan İzmir fuarına iştirâk edecek

İzmir 7 (Telefonla) — Macaristan hükûmeti, bu seneki İzmir fuarına iştirak edeceğini bildirmiştir.

Dikkatler:

Kendi kendimize soracağımız bir sual

Yardım sevenler cemiyetine dair gazetelerimizde hergün sütun sütun yazılar çıkıyor.

Kendi kendimize şöyle bir sual sorar ve cevabını genâ kendimizden istersek bu millî hareket iyi neticelenir:

— Ailemizden kaç kadın cemiyetinin faaliyetine iştirak etti ve etmeğe hazırlanıyor?

AVAM KAMARASI HÜKÜMETE İTİMAT ETTİ

B. Lloyd George, Türkiyenin Alman gemilerinin Çanakkale'den geçmesine müsaade ettiğini söyledi

B. Churchill cevap vererek Türkiyenin bu gemileri tevkiif hakkını haiz olmadığını bildirdi

İngiltere Tobruk ve Giridi ölünceye kadar müdafaa edecek

B. Churchill

Londra 7 (A.A.) — Avam kamarasında hükûmete itimat takririnin müzakeresine bugün B. Lloyd George'un beyanatı ile tekrar başlanmıştır.

B. Lloyd George ezcümle şöyle demiştir:

Takririn hükûmete itimat beyan eden birinci kısmı üzerinde herkes mutabıktır. Fakat hükûmetin harbi sevk ve idaresine ait kısımlar hakkında bir hoşnutsuzluk ve inkisar mevcuttur.

Harbin sevk ve idaresi hakkında diplomasi'nin ehemmiyetini bilhassa kayd ve işaret eden hatip «B. Eden'in nutkunda Türkiye ile olan münasebetler hakkında daha fazla şeyler, İspanya hakkında birkaç şey, Vichy hakkında bir çok şeyler ve Sovyetler Birliği hakkında daha fazla bazı şeyler bulunabildi» demiştir. Burada Eden, Lloyd George'un sözünü keserek demiştir ki:

Sözlerimde hâkim olan cihet düşmana yardım edebilecek hiç bir şeyi söylememekti.

B. Lloyd George'a göre Türkiye Alman gemilerinin Ege denizi adalarını al için Boğazlardan geçmesine müsaade etmiştir. Hatip B. Eden'in «Muharebenin bu hususî safhasında hayatî ve belki de kati mahiyeti haiz olan vakıadan» neden

(Devamı sahife 4, sütun 1 de)

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Tobruk etrafındaki muharebeler

Son günler zarfında Alman - İtalyan tazyiki hafifledi

Kahire 8 (A.A.) — (B.B.C.) Asheri mahafilde beyan edildiğine göre Tobruka karşı Alman - İtalyan tazyiki hafiflemiştir. Düşman geçen hafta bu müstahkem mevki ele geçirmek için büyük bir gayret sarfetmiş, fakat hiç bir netice elde edememiştir.

Düşmanın 1 mayıstan 3 mayısa kadar pike bombardıman tayyareleriyle taarruzları çok şiddetli olmuştur. Fakat o tarihten itibaren hava faaliyeti bırakılmıştır. Bir kısım müdafaa mevzilerine girmeye muvaffak olan Alman - İtalyan kuvvetleri Avustralyalılar tarafından şiddetle bombardıman edilmekte ve mitralyöz ateşine tutulmaktadır. Alman-İtalyan askerleri sıcağtan ve kum fırtınalarından şikâyet ediyorlar.

Sollum muntakasında İngiliz motorlû kuvvetleri faaliyetlerine devam ediyorlar. Almanlara Junkers 52 tipinde nakliye tayyareleri erzak naklediyorlar. Fakat bunlardan birçoğu İngiliz tayyareleri tarafından tahrip edilmiştir.

Avustralya Harbiye Nazırının beyanâtı

Siyeney 8 (A.A.) — (B.B.C.) Avustralya Harbiye Nazırı B. Spender dün şu beyanatta bulunmuştur:

«Orta Şarkta Avustralya kuvvetleri başkumandanı General Blamey'den aldığım bir telgrafta Avustralya askerlerinin Tobruku müdafaya muktedir bulundukları temin edilmektedir. Mayısın ilk günü düşman ilk müdafaa hatlarından bir kısmına girmeye muvaffak olmuştur. Fakat 4 mayısta yapılan şiddetli bir mukabil taarruz neticesinde askerlerimiz düşmanın işgal ettiği yerlerden bir kısmını geri almağa muvaffak olmuşlardır.»

B. Spender Yunanistandan Mısır Avustralya askerlerinden mürekkep küçük grupların gelmekte devam ettiğini bildirmiştir.

B. Willkie'nin bir nutku

Vaşington 8 (A.A.) — (B.B.C.) Amerikada son cumhurbaşkanı seçiminde cumhuriyet partisi namzedi olan B. Willkie dün gece Newyorkta bir nutuk döylemiştir. B. Willkie nutkunda demiştir ki:

— Britanyaya gönderilen levazımın gemi kafileleri teşkili veya tayyare devriyeleri tesisi, yahut diğer vasıtalarla emniyetle naklini Amerika temin etmelidir.

Adaları paraşütçüler işgal etti

Paraşütlerle top, harp malzemesi de atılmış

Berlin 8 (A.A.) — Adalar denizinde bazı adaların işgali Alman paraşütçüleri tarafından yapılmıştır. Bu adalar ceman 7000 paraşütçü indirilmiştir.

Almanlar paraşüt vasıtasıyla toplar, küçük tanklar vesair harp malzemesi de atmışlardır.

Almanya ile Fransa arasında bir anlaşma

İşgal masrafını azaltmak için müzakereye girildi

Vichy 8 (A.A.) — Amiral Darlan ile Alman askeri makamları arasında yapılan görüşmeler neticesinde şu anlaşmaya varıldığı resmen bildirilmektedir:

1 — Fransada işgal altındaki saha ile işgal edilmemiş kısım arasındaki hudud hattı eşya ve eshamın geçmesine açılmıştır. Mühim hastalık veya aile erkânından birinin vefatı halinde iki muntaka arasında gidip gelmeye müsaade edilecektir. İki muntaka arasında resmî kartpostal vasıtasıyla muhabere serbesttir.

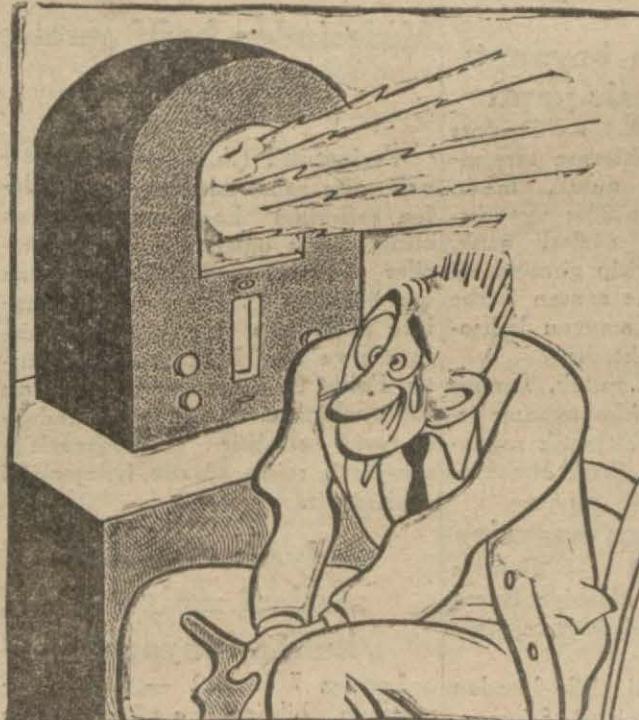
2 — İşgal masrafının azaltılması hakkında müzakereye girilmiştir. İlk tenzil işgal masrafını üç milyar franga indirecektir.

Hava akınları

İngiliz tayyarelerinin Irak, Sirenayka'da faaliyeti

Londra 8 (A.A.) — (B.B.C.) Orta Şark İngiliz hava kuvvetleri karargâhının tebliği: İngiliz hava kuvvetleri Irakta salı günü Maaskeri Raşid Tayyare karargâhına taarruz etmişlerdir. İki motorlû bir tayyare berhava edilmiş, hangarlarda yangınlar çıkmıştır. Yerde bulunan diğer tayyareler de tahrip edilmiştir. Harekât esnasında hemen mukavemet görülmemiştir.

5 mayıs gecesi Radosta Galata tayyare meydanına, Sirenaykada Bardiya, Berka, Benina, Bingazi tayyare meydanlarına taarruz edilmiştir. Berkada yangınlar ve infilâklar vukubulmuş, Beninada yerdeki tayyarelere yakın bombalar düşmüş, yangınlar çıkmıştır. Diğer hedeflere de mühim hasar verilmiştir.

Bir Avrupa radyosunda:

«... Bu mermilerin bir tanesi tam 200 evi yerle bir eder, 500 evin çatısını uçurtur, 1000 evin de camlarını kırar...»

Ankara radyosunda:

«... Bağ çubuklarımızın verimini artırmak, yani çok ve dolgun taneli üzüm salımlarını elde etmek için şunları yapmalıdır...»

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 7 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği :

Bu gece muharebe tayyarelerinden müteşekkil kuvvetli filolar Clyde üzerindeki limanlarda bulunan inşaat tezgâhlarına, silah fabrikalarına, malzeme ve erzak depolarına şiddetle hücum etmişlerdir. Glasgow civarındaki bahri inşaat tezgâhlarına atılan birçok yangın ve infilak bombası büyük tahribata sebebiyet vermiştir. Liverpool, Newcastle ve Plymouth limanlarındaki tesisat ile inşaat tezgâhlarına bombalar atıldığı gibi İngilterenin cep ve cenubu şarki sahillerinde kâin diğer limanlara da hücum edilmiştir.

İngilterenin cenubu şarkisindeki hava meydanlarına yapılan akınlar esnasında muharebe tayyarelerimiz hangarları ve sığınakları ateşe vermişlerdir. Bu tayyareler yerde bulunan birçok düşman tayyaresini tahrip etmişler veya hasara uğratmışlardır.

İngiltere etrafındaki deniz münakaşasında 10,000 tonluk bir vapura atılan bombalar hedefin tam üstüne isabet etmiştir. Bu vapura kaybolmuş nazarla bakılabilir.

Alman avcı tayyarelerinin İngiltere yaptığı hücumlarla düşmanın içsel altındaki münakaşalara ve Alman koyuna yaptığı akınlarda İngilizler 7 avcı tayyaresi, iki muharebe tayyaresi ve 6 sabit balin kaybetmiştir.

Şimali Afrikada kuvvetli İngiliz katalarının Tobruk müdafaa hatlarını yaran Alman - İtalyan kuvvetlerine karşı yaptığı bir mukabil hücum akim bırakılmış ve düşman ağır zayıflara uğramıştır.

Maltada Alman muharebe tayyareleri dün müteaddit defa Lucera tayyare meydanına hücum etmişlerdir. Bombalar uçur sahasla hangarları ve sığınakları isabet etmiştir. Şiddetli birçok yangınlar çıktığı görülmüştür.

Valette limanına pike bombardıman ve muharebe tayyarelerinin yaptıkları bir gece hücumu esnasında devlet deniz tezgâhlarına bombalar isabet etmiştir. Alman avcı tayyareleri ada üzerinde iki İngiliz tayyaresi düşürmüştür.

Düşman bu gece hafif teşekkülleri ile Almanyanın şimali şarkisindeki sahil münakaşasındaki müteaddit şehirlere muvaffakiyetsiz hücumlar yapmıştır. Askeri mahiyette veya askeri ehemmiyeti haliz hasar yoktur.

30 nisandan 6 mayısa kadar olan devrede düşman ceman 55 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan 30 u hava muharebelerinde tahrip edilmiştir. 10 tanesi harp gemileri, dördü tayyare dâfi batırları tarafından düşürülmüştür. Diğerleri de yerde tahrip olmuştur.

Aynı devre zarfında 38 Alman tayyaresi kaybolmuştur.

İtalyan tebliği

Roma 7 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 396 numaralı tebliği: Alman hava kuvvetlerine mensup tayyare filoları, Malta adasında bir tayyare meydanını bombardıman etmişlerdir. Hurricane tipinde üç tayyare, Malta afakında bir hava muharebesi esnasında Alman avcı tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Şimali Afrikada harekâtımız Tobruk etrafında devam etmektedir. Düşmanın mukabil tıccarızları püskürtülmüştür. Sollum cephesinde keşif kollarının faaliyeti görülmüştür. Öğrenildiğine göre, son günlerde Tobruk üzerine karşı yapılmış olan hareketler esnasında düşmanın orta tonajda bir gemisi daha batırılmıştır. Avcı tayyarelerimiz, Tobruk müstahkem mevki üzerinde Blenheim tipinde bir tayyare düşürmüştür.

İngiliz tayyareleri, Sirenaiğin bazı noktalarına karşı akınlar yapmışlardır. Bir iki kişi telef olmuş, etki hasar vukua gelmiştir.

Şarki Afrikada Aldaji münakaşasında düşmanın yapmış olduğu yeni bir hücum püskürtülmüş ve düşmana ağır zayıflar verilmiştir.

Meksika

Demokrasilerle birlikte hareket etmeğe hazır

Nevyork 7 (A.A.) — Meksika Haricce Nazırı B. Padilla, Granegie müessesesi tarafından tesis edilen International Conciliation mecmuasında neşrettiği bir makalede Meksikanın totaliter devletlerin geniglemesine muhalif olduğundan bahsetmiş ve demiştir ki:

Meksika, totaliter rejimin genişlemesine ve beşinci kolun faaliyeti karşı koymak üzere diğer garp yarım küresi demokrasilerle birlikte hareket etmeğe hazırdır. Artık Amerika kıtasının mukadderatı mevzuu bahistir. Davanın mahiyetini tamamile müdrük bulunan Meksika bu mukadderata uymak azmindedir ve bu sebeple hazırlanmaktadır. Yarım küremizi müdafaa için azimkârane birbirimizle işbirliği yapmâğımız icab etmektedir.

Amerikadan Berlini bombardıman!

Amerikadan kalkan bir tayyare bu işi yapıp dönebilecek!

Londra 7 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, bugün dünyanın en büyük tayyaresi olan muazzam b-619 bombardıman tayyaresinin fotoğraflarını neşretmektedir. Douglas fabrikası tarafından yapılan bu tayyare, 82 ton siktetindedir. Bu tayyare saatte 480 kilometre süratle, Nev-yorktan 18 ton bomba hamulesi ile Berlin'e gelebilecek, bombalarını Alman hükümeti merkezi üzerine atabilecek ve hiç bir yere inmeden Amerikaya dönebilecektir.

Bir biletcî trenden düşerek öldü

İzmir 7 (Telefonla) — Karakuyu - İzmir ekspresinde biletcî memuru Nuri, Hırsunlu istasyonuna yakın bir yerde trenden düşmüş, parçalanarak ölmüştür.

Ödemiş'te bir katil idam edildi

İzmir 7 (Telefonla) — Ödemiş'te amele Yusufu parasına tamaan öldüren Aksaraylı 28 yaşında Kadir Aygün bu sabah Ödemiş'te Cümhuriyet meydanında idam edilmiştir.

Alman - İspanyol görüşmeleri

Berlin 7 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: İspanyol Falanji sendikası reisi B. Salvador Merino dün Alman İktisad Nazırı B. Funk'la uzun bir mülakat yapmıştır. Alman İktisad Nazırı ve B. Merino, siyasi, iktisadi ve içtimai sahalarındaki Alman - İspanyol işbirliğine ait meseleleri görüşmüşlerdir.

Avustralya Başvekili

Nevyorkta beyanatta bulunarak «Kendi âleminizi müdafaa etmenizi bekliyoruz» dedi

Nevyork 7 (A.A.) — Clipper tayyaresile Nevyorkta muvasalat eden Avustralya Başvekili B. Menzies demiştir ki:

«Amerikan milleti İngilterenin Atlantik muharebesini kazanması için büyük dehasını kullanmalıdır. Amerika, insanियette büyük bir hizmet ifa edebilir. Tayyare imal edebilir. Bilinmesi icab eden nokta, azamî istihsal elde etmek üzere nasıl bir süratle işleri yola koyacağımızdır. Dünya bunu bekliyor.

Sizden hayırpervverlik yapmâğınız beklenmiyor. Sizden istenilen ken'li âleminizi müdafaa etmenizdir. İngiliz milleti de, benim gibi, bu harbin sizin de harbiniz olduğuna inanmaktadır.»

Nevyork 7 (A.A.) — Avustralya Başvekili B. Menzies bugün Kanadaya gitmek üzere Nevyorktan hareket etmiştir. B. Menzies, Ottawa'ya gitmekte ve bir Kanada bombardıman tayyaresiyle seyahat etmektedir.

B. Stimson'un beyanati büyük bir tesir yaptı

Vaşington 7 (A.A.) — Reuter: Harbiye Nazırı B. Stimson tarafından dün söylenen nutuk, bütün memlekette derin akisler uyandırmıştır. Stimson'un sözleri artık, Amerikanın harbe girip girmeyeceği meselesini değil, ne zaman harbe gireceği meselesi mevzuu bahsö-lundugunu göstermektedir.

Söylendiğine göre nutuk, Amerikan donanmasının Almanyanın hezimetini temin için Atlantik muharebesine atılacağını ihsas etmektedir.

«Nutuk bir ilânı harptir»

Londra 7 (A.A.) — Batavia radyosu, Amerika Harbiye Nazırı B. Stimson'un nutku hakkında şöyle demektedir:

Hattâ B. Churchill bile bundan daha iyisini yapamazdı. B. Stimson, vekarlı bir müddeiumumi tavrı ile, itihamlarını beşeriyetin bütün sefaletini mucib olan adamın suratına atmıştır. Bu nutuk hem bir ihtar, hem de bir ilânı harptir.

Lisanımızda yabancı kelimeler meselesi

Dün Büyük Millet Meclisinde hararetli münakaşalar oldu

Ankara 7 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü ictimasında İstanbul mebusu B. Ziya Karanursalın, Arzuhal encümeni tarafından verilen bir kararın, umumî heyette müzakeresine dair taktirî konusudur. Bu taktirî mevzu olan, Van mahkemesi mübaşiri İsmail Kâin vaziyeti idi, 65 yasayı bitirerek mecburi teklifte sevk edilen mübaşire fiili hizmet 30 seneden üç gün eksik olduğundan, İcram-ı ye verilmemiştir. Arzuhal encümeni hâdiseyi idari bir dâva telâkki ederek karara bağlamıştı. Münazake sonunda bu mübaşire hakkındaki İcramiyenin tediyesine karar verildi.

Bundan sonra, ruznâme de bulunan Buenos Ayres posta kongresi kararlarını havi senedlerin ve milletlerarası telekomünikasyon mukavelesine bağlı telegraf ve telefon nizamnamesi ve morbutlarının tasdikine dair kanun lâyhalarının müzakeresi vardı.

Çanakakale mebusu B. Ziya Gevher, İtil, bazı kanunlarda ve eczümle müzakere edilecek lâyhalarla görülen yabancı kelimelerden bahşile bir taktirî verdi ve Teşkilâtı esasiye kanununda devletin resmi dili türkçe olduğu beyan edildiğine göre, Münakalât Vekâleti tarafından Meclise sevk edilen bu lâyhadaki revizyon, telekomünikasyon gibi yabancı kelimelere ilişerek: «Dilini çok seven ve bu hususta çok hassas olan B. Cevdet Kerim İncedayın bundan sonra bu cihete dikkat edeceğinden emnim» dedi.

B. Ziya Gevher Ettil, bu münasebetle radyomuzdaki telâffuz şekillerinden de bahşederak, türkçenin yabancı dil giviesile söylendiğini ve bunun coşuklara tahsis edilen programlarda bile görüldüğünü ileri sürdü. Bazı hatipler bu mevzu üzerinde söz aldılar. Lisanımıza karışan yabancı kelimeler meselesi üzerinde hararetli münakaşalar oldu.

Münakalât Vekili kürsiye gelerek kelimelerin tam mukabil bulunmadığı için kullanılmadığını, maamafih B. Ziya Gevherin bu husustaki hassasiyetinde haklı olduğunu söylüyerek, Münakalât Vekâletinin yabancı kelimeleri kullanmağı iliyad etmediğini ve mukabil bulunmakta güçlüğ çekilen kelimelerin Maarif Vekleti ve hattâ Türk dil kurumundan sorularak hareket edileceğini beyan etti.

Bunu müteakip lâyhaların ikinci müzakeresi ve Askeri ceza kanununa ek kanu lâyhasının birinci müzakeresi yapılarak celseye nihayet verildi. Meclis cuma günü toplanacaktır.

Bundan başka aynı mahfillerde beyan olumduğuna göre, İngilterenin Musul petrolleri meselesinde öteden beri takip ettiği yol Yakın Şarkta İngiliz siyasetinin bugüne kadar mahirane idare edilmiş olduğuna göstermektedir. Fakat bu siyaset şimdi iflas etmiştir. Filhakika Irak hâdiseleri iki bakımdan İngiltereyi tehdit etmektedir.

Bu hâdiseler sade İngiltereyi Akdenizdeki petrol depolarından mahrum etmekle kalmıyacak, bundan başka Hindistana giden kara yolu üzerinde birinci derecede ehemmiyeti haliz bir mevkiden de mahrum edecektir. Bu kara yolunun süveyş kanalıının ötesinden geçtiği unutulmamalıdır. Albay Lawrence'in meşhur göl isyanı şimdi Irakta tekrerrür etmektedir. Fakat bu sefer vaziyet İngilterenin aleyhinedir.

Bu hâdiseler sade İngiltereyi Akdenizdeki petrol depolarından mahrum etmekle kalmıyacak, bundan başka Hindistana giden kara yolu üzerinde birinci derecede ehemmiyeti haliz bir mevkiden de mahrum edecektir. Bu kara yolunun süveyş kanalıının ötesinden geçtiği unutulmamalıdır. Albay Lawrence'in meşhur göl isyanı şimdi Irakta tekrerrür etmektedir. Fakat bu sefer vaziyet İngilterenin aleyhinedir.

Habeşistanda

Dessieden ilerliyen İngilizler Koramı işgal ettiler

Londra 7 (A.A.) — Habeş impaforu Haile Selassie'nin Adis Abeba'ya, kendi hükümet merkezine, avdeti salâhiyetli İngiliz mahfillerinde büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Nairobi 7 (A.A.) — İmparatorluk kuvvetleri karargâhının tebliği: Habeşistanda, şimal cephesinde Dessieden ilerliyen İtalyanlar Koramı işgal etmişlerdir. Burası Amba Alagi'nin 50 kilometre cumanunda kâin olup İtalyanların Adis Abeba ile Asmara arasındaki son mukavemet merkezi idi. Alman esirler arasında bir general de vardır.

Cenupta kıtalarımız Negelli'nin 50 kilometre şimalinde Uadara'da düşman kuvvetli bir mevzine hücum etmişlerdir. Buradaki hareket müsait bir surette devam ediyor. İnsanca zayılatmış ağır değildir.

İtalyan Somalistanın şimali şarki sahilinde kıtalarımız Bender ile Kasim mevkiini zaptetmişlerdir. Burada 100 İtalyan esir edilmiş ve malzeme işganam olmuştur.

Dessie 7 (A.A.) — Son üç ay içinde Cenubi Afrika kıtaları 3,200 kilometrelik bir yol gittiğimiz ve 15 binden fazla, yani İtalyanların aldıklarından beş misli fazla, esir almışlardır. Dessie de 26 nisanda teslim olmuştur.

Lordlar kamarasında ki müzakere

Hükümetin sözcüsü «kıymetli zaman kazanıldı» diyor

Londra 7 (A.A.) — Dün Lordlar kamarasında, Avam kamarasındaki benzer müzakere cereyan etmiştir.

Hükümet sözcüsü Lord Mosne, Yunanistanda uğranılan muvaffakiyetizliklere mukabil askeri bakımdan bazı avantajlar elde edildiğini söylüyerek demiştir ki: «Yunanistan seferi Şarki Akdenizdeki mevkinimizi tassin için iki, üç aylık kıymetli bir zaman kazandırmıştır ve almanlar burada cereyan eden muharebelerde Hitlerin geçen pazar günü güllünç bir tarzda tahmin ettiği kadar değil fakat öli ve yaralı olarak çok daha ağır zayıflar vermişlerdir. Almanlar, imparatorluk kuvvetlerinden çok büyük zayıflar vermişlerdir. Yunanistanda harp malzemesi kaybettığımız doğrudur. Yalnız hafif teçizatı tahliye edilebilecek ağır silahlarımızı tahrip etmeğe mecbur kaldık. Fakat bu esnada kaybettığımız harp malzemesinden daha çok harp malzemesi Kızıldeniz limanlarına geldi.

Yunanistan muharebenin ilk safhasıdır. Yunanistandaki zayıflamız 11,500 kişidir. bunların büyük bir kısmı tahliye edilememiştir.»

Bundan sonra Lord Mosne beş ay içinde general Wavell'in Afrikada İtalyanlara 380 bin kişilik zayıflar verdirdiğini söylemiş ve bunlardan 200 bininin esir, 179,500 ünün de İtalyan ve firari olduğuna tebarüz ettirmiştir. Amerikan yardımının Kızıldeniz limanlarına kadar gelmesinin ehemmiyetine işaret eden Lord Mosne, beyanatına şunları ilâve etmiştir:

«Söylendiğine göre Almanlar Yunanistanda tayyare itibarile bire karşı altı nisbetinde bir üstünlük temin etmişlerdir. Afrikada buna benzemiyen vaziyetin tedricen inkişaf etmekte olduğu görülecektir.»

Lordlar kamarası, hükümet sözcüsünü dinledikten sonra, mütefakkan hükümete itimad beyan etmiştir.

Harbiyede feci bir kaza

Bir otomobil 3 kişiye çarptı, ikisi öldü, biri ağır yaralandı

Dün gece Harbiyede feci bir otomobil kazası olmuştur. Şoför Hasanın idaresindeki 1582 numaralı taksi saat 22.15 de Taksim cihetinden gelerek Harbiyeden süratle geçerken sol taraftaki kaldırımın kenarında bulunan elektrik direğine şiddetle çarpmıştır. Bu sırada elektrik direği önünde duran Güzel sanatlar akademisi talebesinden Ahmed Fuad Kayhan ile Kemal Soyman ve İhsan otomobil ile direğin arasında kalarak ağır surette yaralanmışlardır. Yaralıları derhal Etifal Hastanesine kaldırılmışlardır. Bunlardan Ahmed Fuad ve Kemal aldıkları yaralardan ölmüşlerdir. Üçüncünün yaraları ağırdır. Otomobilin ön tarafı harap olmuştur.

Şoför yakalanmıştır. Öntüne birdenbire bir çıktığını, bu sebeple direğe çarptığını iddia etmektedir. Zabta tahkikata devam ediyor.

İzmir vilâyetinin beyannamesi

Halk, haziran bidayetine kadar siper ve sığınaklar hazırlıyacak

İzmir 7 (Telefonla) — Vilâyet bir beyanname neşrederek halkın, haziran bidayetine kadar evinin müsaid yerlerinde siper ve sığınaklar hazırlamasını bildirmiştir.

Kirkpınar güçleşleri

Ankara 7 (A.A.) — Her sene mayıs ayının ilk haftalarında Edirne'de bir anane halinde yapılmakta olan Kirkpınar yağlı halk güreşleri bu sene de 10/12 mayıs arasında yapılacaktır.

Suriye - Irak hududu kapatıldı

Fransız Suriye fevkalâde komiseri Beyruttan Şam'a gitti

Londra 7 (A.A.) — Beyrut'tan resmi Alman istihbarat ajansına gelen bir telgraf Irak - Suriye hududunun kapatılmış olduğunu bildirmektedir. Bu ajans, Suriye ile Türkiye arasındaki hududun açık bulunduğunu, fakat Suriyeden İraka gidecek olan seyyahlara Türk arazisinden geçmek müsaadesinin verilmemekte olduğunu ilâve etmektedir.

Transit meselesi nazik bir safhaya girmiştir. Çünkü Beyrut'taki Amerikan üniversitesinin 300 Iraklı talebesi İraka dönmek arzusunda bulunmaktadır.

Lyon 7 (A.A.) — Beyrut'tan bildirildiğine göre, Fransanın Suriye yüksek komiseri general Dentz iki hafta kalmak üzere dün Beyrut'tan Şama hareket etmiştir.

Vapur kafileleri

Reuter ajansının muhabiri bir seyahati anlatıyor

Londra 7 (A.A.) — Reuter ajansının Atlantikte bir vapur kafilisinde bulunan hususî muhabiri bildiriyor:

Afrikanın İngiltereye giden bir kafilie ile birlikte dört haftadanberi seyahat ediyorum. Donanmanın ve hava kuvvetlerinin, Hitler tarafından düşünümlere vapurların Okyanuslarda maruz kaldıkları tehlikelere karşı kafileleri nasıl himaye ettiklerini gördüm. Müşahedelerim Atlantik muharebesinin neticeleri hakkında itimad verici mahiyettedir. Kafilemiz, uzun bir hat üzerinde bir çok vapurlardan mürekkepti. 6000 kilometrelik yol esnasında deniz teşekkülümüz bir çok zigzaklar çizerek ilerlemiştir. Kafilie arasında büyük vapurlar olduğu gibi 3 ilâ 10 bin tonluk şilepler de bulunuyordu.

Kafilieyi teşkil eden İngiliz, Norveç ve Holanda vapurları İngiltereye yiyecek maddeleri ve kıymetli malzeme getirmekte idiler. Bütün yol esnasında bir tek Alman korsan gemisi, uzun mesafeli Alman bombardıman tayyaresi görmedik. Yalnız bir defa denizaltı gemisi tehlike işareti verildi. Fakat hiç kimse tehlike olduğuna inanmamıştır.

Ufukta her duman gözüktükçe seri refakat gemilerinden biri ilerliyerek araştırmalar yapmıştır. Seyahatin başında ve sonunda Atlantikte düşman aramak üzere uzun keşif uçuşları yapan İngiliz tayyareleri tarafından sık sık ziyaret edildi. Vapurlarımızın mürettebatı gece gündüz tayyare dâfi toplanmış dolu bulundurmışlardır. Bu seyahat cazib ve tatmin edici bir tarzda cereyan etmiştir.

Ne demeli?

Lüleburgaz'da çıkan Özdilek gazetesinde V. Lüfti Salcı imzasıyla intişar eden bir fıkrada İstanbul muharrirlerinin çikolata yiyecek, yazın vantilatör serinliğinde, kışın kaloriferli odada makale yazdıkları iddia olunuyor. Lüleburgazlı refiklerimize de aynı mahzariyetleri temenni ederiz. Fakat meslektaş muarızı hakkında şöyle diyor:

«Bu gafil arkadaş bilmiyor ki Kör Veyse'le gelene kadar Türkiye'de daha ne kadar gözü açık aşklar vardır.»

Böyle

Dememeli!

günkü aynı cümlede iki kere «kadar» tabiri kullanılmaz. «Gözü açık» la ne kasdedildiği de anlaşılmıyor. İnşallah ama şair tahkir edilmemiştir. Aşk sözünü, açık kemiginden ayırt etmek için «â» ile yazmalı. Ve kendi gaffetile olan bir Lüleburgazlı İstanbullu ağabeyine hor bakmamalı, Onun için:

«Bu arkadaş bilmiyor ki, Kör Veyse'le varınca kadar Türkiye'de ne çok (münasib ve mânalı bir sıfat) aşklar vardır!»

Demeli

AKŞAMDAN AKŞAMA

İskenderunda bir erkek modası

İskenderundan Hüsnü Ekebaş insasile şöyle bir mektup aldı:

Burada her halde Fransızlardan kalma tuhaf bir erkek modası gözüme işliyor. Hele bunu bilhassa memlekette içtimai mevki sahibi olduğunu iddia eden zatların da yaptığını görünce bu gülünç halı sayın gazetedenizden sormak istedim. Af buyurun.

Bazı genç ve ihtiyar vatandaşlar, denize girilen mayo kadar kısa ve dar bir pantolonla, ayakta kısa çoraplı, yazlık iskarpinli ve arkalarının kısa kollu gömlekle, bağ ve göğüs açık, çarşıda sokakta dolaşıyorlar. Bu giyiniş tarzının hangi âdet ve usule uydurulduğunu bir türlü anlayamıyorum. Bu adamlar kalın bacak ve baldırlarının uzun kollarını teşhir ederek her yere de girip çıkmaktadırlar. Bunu muşerretin uygun bir elbise gibi kullanıyorlar. Belki Afrika'da çölde bazı cennetler tarafından giyilen ve Fransız müstemleke askerlerine has olan bu kıyafet Türk camiasında, adabı muşerretinde ne kadar yeri vardır? İşte bunu anlıyamadım. Bu hareket olgunluğu bırakıp soytarılaşma doğru gitmekten başka nedir? Keyfiyet hakkında beni tenvir ederseniz on senedir takib ettiğim sayın gazetene şükranlarımı tekrarlarım.

Akşam gazetesinin muhterem okuyucusu,

Mektubunuzu gerçi namuma yazmamışsınız; fakat döne dolaşa bana düştü; cevabını meşrebimce veriyorum. Şayed hoşunuza gitmezse lütfen beni müsamahayla telâkki edin. Zira sizin «olgunluk» nümunesi telâkki ettiğiniz klâsik erkek kıyafetinden şahsen hiç hoşlanmıyorum. Bunun biran evvel değişmesi hakkındaki temennilerimi daha evvel de bu sütuna yazmıştım. Anlaşılan her yaz başlangıcında bir defa tekrarlamam lâzım gelecek.

Gerçi bir erkekğin tarif ettiğiniz tarzda, vücudündeki sakaletleri elâleme seyrettirmesi hoş bir manzara değil. Buna karşı olsa olsa ikrâh duyarız. Çorapsız giyilen delikli yeni moda iskarpinlerin göz bediyyatını bozması üzerine de şöyle demiş-tik:

Örtün, evet ey halle, örtün...

Bu kılı bacaklara da aynı suretle: «Örtünün!» deriz.

Esasen sanmam ki çarkılar, kadimlar için tesettürü güzel kızların gül çehrelerini seyretmek maksadıyla ihdas eylemiş olsunlar. Hayır, bin kere hayır! Ecdad çok zevkli kimselerdi. Mutlaka, sakil acuzelere bäsürâlarını tirmalatmamak emelile icad etmişlerdir de git gide sui tefehhüm hasil olmuş... Hoş! Güzel-lerin yaşamak feraceleri, peçe ve çarşafı hiç bir zaman çirkinle-ri ki kadar kapalı değildi. O da başka mevzu... Dikkat edin bütün giyim-lerde aynı felsefe hâkimdir: Saka-leti örtmek, kusuru rotuş edip vü-cudü göze güzel göstermek...

Bu noktalardan tamamille haklı-sınız muhterem karim...

Kulağımızın dibinde davul çalın-masına müsaade etmeyiz. Pencere-mizin altında tez vakıllı masına is-yan ederiz. Fakat samiamız ve şam-memizi olduğu kadar göz zevkimizi de çirkinliklerden koruyabiliriz. Bu, bir camianın hakkıdır. Gönülünün dilediği gibi giyinip sokağa fırlamak hüriyyeti hadisiz hudutsuz olamaz. Netekim entari ile kahveye çıkmak meşrutiyette yasak olundu. Cüm-huriyyette de bir serpus inkılâbı ya-ııldı.

Buna rağmen, sıcak havada, setre pantolon ve redingot kadar, elbette bizim yelekli, yakalı, askılı, kravatlı kıyafetimiz de münasipdir. Bunlar tarihin bir devrine aid mantıksızlık-lardır. Zaten atılmalarına dair beşe-riyyette bir hareket var. Şu seneler içinde, plâj ve sayfiyelerin tesiri-yle yaz kıyafetlerinde değişiklikler

ŞEHİR HABERLERİ

Pasif korunma

Siper ve sığınak inşasına yeniden başlandı

Vilâyet pasif korunma işlerine hız verilmiştir. Siper ve sığınak inşasına yeniden başlanmış, kış aylarında iş-leri moloz ve su ile dolan siperlerin temizlenmesine geçilmiştir.

Ev ve apartmanlarda oturanların yapmağa mecbur oldukları işler ye-niden kendilerine bildirilmektedir. Halka yapılan yeni tebligata göre, her evde bir hava korunma âmiri buluna-cak, bu âmir yangından korunma işi-ne, sühhi malzeme tedarikine, yiyecek ve içeceklerin zehirli gazdan vika-yesine bakacaktır. Ayrıca her binada bir de gözetleme eri seçilecek, apartman-larda apartman halkından yangın ekipleri vücutte getirilecektir.

Hastabakıcı işlerini erkek ve kadın-lar aralarında taksim edeceklerdir. Yangın söndürme işlerinde çalışacak-lara evvelce verilmiş derslerin notları çoğaltılarak dağıtılacaktır. 15 ile 60 yaş arasındaki vatandaşların 30 saat havadan korunma dersi görmesi lâ-zımdır. Bu müddeti doldurmaya başla-dırmak imkânı verilecek, sığınak-lara hava süzgeci tertibatı yaptırılac-tır.

Buz tevzii bir müteahhide verilecek

Bu seneki buz tevziyatının bir veya birkaç müteahhide verilip verilmeye-ceği hususu tedkik edilmekte idi. Bu sene de buz tevziyatının geçen sene olduğu gibi, gene bir müteahhide ihale-si muvafık görülmüştür.

Yeni mukavelenamede, müteahhide buzun kilosu daha pahalıya verilmek-tedir. Geçen sene buzun kilosu müte-ahhide 64.5 paraya verilirken bu sene 75 paraya verilecek, müteahhit bun-ları gene eskisi gibi 100 paradan sa-tacaktır.

Mahlût kahve

İçindeki yabancı madde-yi yazmıyan muhtekir addedilecek

Fiat mürakabe bürosu, kontrolleri/ esasında birçok yerlerde mahlût kah-veye raslamış, bunlara ne şekilde fiat konacağını Belediyeden sormuştur. Belediye tarafından dün Fiat müraka-be bürosuna verilen cevapta, mahlût kahvelerin üstüne, içindeki cenebi maddenin ismi yazılması lâzım gele-ceği bildirilmektedir. Bundan sonraki kontrollerde etketsiz kahve satanlar hakkında muhtekir muamelesi yapıla-caktır.

Kontroller esasında fundık kabuğu ile karıştırılan çekilmiş kahvelere raslanmıştır. Fundık kabuğu sühate muzur bir madde olduğundan, kahve-nin içine karıştırılması yasaktır. Kah-veye sühate muzur bir madde karıştı-ran kuru kahveçiler ayrıca cezaya çarptırılacaktır.

Bir karı koca kavgası

Evvelki gün Fatih'te Meliha isiminde bir kadınla kocası Kemal arasında bir hâdise olmuş ve neticede Kemal bi-çakla yaralanmıştır.

Bu vaka hakkında yapılan tahkikat ikmal olunmuş ve Kemal'in, son gün-lerde evini ihmal ettiği, Melihayı ka-potarak evi Emniyet sandığına ihtar ettiirmek istediği, Melihanın da buna razı olmaması dolayısıyla aralarında kavgaya ettikleri sırada düşerek kendi yanında bulunan bıçağıyla yaralandığı tesbit edilmiş ve Meliha serbes bira-kılmıştır.

oluyor. Oh, hamdolsun! Buna karşı memnuniyetimizi ilân etmeli, cere-yanı körüklemeliyiz. Şayed arada İskenderundaki gibi bazı aşırıklar-ka göze çarpıyorsa, bunu bir inki-lâbın zarurî ifratları saymalıyız. Sempatî ile telâkki etmeli, herşeye katlanmalıyız... Muhakkak ki va-tandasım, ona katlanmak, sıcak bir iklimde bunatıcı yüksek derecelere katlanmaktan kat kat daha kolay olacaktır.

(Vâ-Nâ)

Anadoluya gidecekler

Haydarpaşadan trenle gideceklerin hareket gün ve saatleri kararlaştı

Anadoluya gitmek üzere kayde-dilenlerden Bandırma'ya gidecekler dün akşam Sus, Mudanya'ya gide-cekler de Marakaz vapuru ile hare-ket etmişlerdir.

Diğer taraftan Haydarpaşadan trenle Anadolu'ya gideceklerin hare-ket günleri de kararlaştırılmıştır. Dün akşam vilâyetten bu hususta şu teb-lîğ nesredilmiştir:

18 mayıs pazar saat 12,30 da 740 yolcu Eskişehir bileti numarası 7520 - 7732.

18 mayıs pazar saat 16,40 da 625 yolcu Kütahya, 42 Tavşanlı, 2 De-mirli, 2 Bayköy, 2 Dursunbey ki ceman 672 yolcu, bileti numarası 7733 - 7932.

19 mayıs pazartesi saat 12,30 da 3 İhsaniye 601 Afyon ki ceman 604 yolcu bileti numarası 7933 - 8104.

19 mayıs pazartesi saat 16,40 da 275 İsparta, 166 Eğirdir ki ceman 441 yolcu bileti numarası 8268 - 8444.

20 mayıs salı saat 12,30 da 55 Sandıklı, 4 Eğirova, 70 Keçiborlu, 475 Burdur ki ceman 604 yolcu bi-let numarası 8105 - 8267.

20 mayıs salı saat 16,40 da 46 Çay, 11 İshaklı, 635 Akşehir ki cem-an 692 yolcu, bileti numarası 8445 - 8618.

21 mayıs çarşamba saat 12,30 da 54 Iğın, 47 Kadınhanı, 617 Konya ki ceman 718 yolcu, bileti numarası 8619 - 8816.

21 mayıs çarşamba saat 16,40 da 702 yolcu Konya, bileti numarası 8817 - 9028.

22 mayıs perşembe saat 12,30 da 701 yolcu Konya bileti numarası 9029 - 9207.

22 mayıs perşembe saat 16,40 da 715 yolcu Konya bileti numarası 9208 - 9391.

23 mayıs cuma saat 12,30 da 20 Çumra, 2 Mandasun, 221 Karaman, 4 Ayrancı, 156 Ereğli, 9 Ulukışla, 9 Hacıkarı, 29 Yenice, 193 Dursun, 99 Mersin ki ceman 712 yolcu, bileti numarası 9392 - 9594.

23 mayıs cuma saat 16,40 da 265 Mersin 454 Adana ki ceman 719 yolcu bileti numarası 9595 - 9803.

24 mayıs cumartesi saat 12,30 da 715 yolcu Adana bileti numarası 9804 - 9995.

24 mayıs cumartesi saat 16,40 da 3 Misis, 60 Ceyhan, 3 Toprakale, 4 Erzincan, 35 Dörtöyl, 522 İskende-run, 64 Osmaniye, 11 Bağçe, 40 Fevziye, 44 İslahiye, 1 Meydan-ekker ki ceman 787 yolcu, bileti numarası 9996 - 10202.

25 mayıs pazar saat 12,30 da 170 Eoğlu, 440 Narlı, 56 Pazarcık, 6 Gölbas, 25 Kapıdere, 59 Malatya ki ceman 756 yolcu bileti numarası 10203 - 10409.

25 mayıs pazar saat 16,40 da 778 yolcu Malatya bileti numarası 10410 - 10636.

26 mayıs pazartesi saat 12,30 da 779 yolcu Malatya bileti numarası 10637 - 10909.

26 mayıs pazartesi saat 16,40 da 781 yolcu Malatya bileti numarası 10907 - 11097.

27 mayıs salı saat 12,30 da 323 Malatya, 4 Baskil, 3 Şefkat, 5 Yolcu, 429 Elâziz ki ceman 764 yolcu bileti numarası 11098 - 11332.

27 mayıs salı saat 16,40 da 762 yolcu Elâziz bileti numarası 11333 - 11542.

28 mayıs çarşamba saat 12,30 da 5 Sivrice, 14 Gürek, 34 Maden, 37 Ergani, 14 Gürek, 469 D. Bakır, Turhal, Sirkeci ki ceman 572 yolcu bileti numarası 11543 - 11690.

28 mayıs çarşamba saat 16,40 da

Belediye-Evkat

İhtilâflı meseleleri hallet-mek için bir heyet gelecek

Evkat ile Belediye arasında sık sık ihtilâflar çıkmaktadır. Muhtelif mese-lelere ait olan bu ihtilâfların halli için doğrudan doğruya cevap verebilecek bir komisyon veya makam kurulama-mıştır.

Geçenlerde İstanbul'da gelen Vakıflar umum müdürü B. Fahri Kiper ile İstanbul valisinin kararlaştırdığı esas-lara göre, Belediyede Belediye reis muavinlerinden birinin riyaseti altın-da teşkil edilecek bir komisyon, ihtilâflı işlerde sulh yolunu bulacaktır. Fakat bu komisyon da ihtilâflı işleri halledilemediğinden, Belediye Dahiliye Vekâletine, Vakıflar başmüdürlüğü, Vakıflar umum müdürlüğüne malûmat vermiştir.

Dahiliye Vekâletinden Belediyeye verilen bir cevaba göre, Vakıflar İda-resi ile hâdis olan ihtilâflı işleri halletmek üzere Vekâletten yakında İs-tanbul'a bir heyet gönderilecektir.

Mısırcarşısında

yapılacak tadilat

Mısırcarşısına verilecek yeni şekil için bir proje hazırlandığı, yeni pro-jenin, tabkiline geçilmeden önce alâkadarlar tarafından gözden geçi-rildiğini yazmıştık.

Hâl projesi ile Mısırcarşısının tari-hi üslubu bozulduğundan, bu proje reddedilmiştir. Belediye İmar işleri müdürlüğü, B. Prostun da mütalâası-nı alarak, projeyi binanın tarihi stilini bozmıyacak şekilde yeniden hazırlıyacaktır. Proje hazırlanırken, bina içindeki dolma ve esas duvarlar tesbit edilecek, ziya ve hava alma tertibatı-nın genişletilmesi için tadilat yapıla-caktır.

Muhtekirler

Dün altı kişi adliyeye verildi

Fiat mürakabe bürosu memurları tarafından yapılan kontroller esasın-da Asmaaltında ağız kâğıdında ihtikâr aparı bir dükkân sahibi, Sultanhamam-yında bir kumaş taciri, Kartalda sa-bun ve kahve ihtikârı yapan üç dükkân sahibi, 125 kuruşluk eczayı 300 kuruş satan bir eczacı Adliyeye veril-miştir.

Siyah gözlük fiatlerinde ihtikâr

Siyah gözlük fiatlerinde ihtikâr yapıldığı Fiat mürakabe bürosuna haber verildiğinden tedkikata başlanmıştır.

Oğlunu yaralayan baba tevkif edildi

Bundan üç gün evvel, Galatada bir kahvede oğlu Sabriyi bıçakla ağır su-rette yaralayan Ahmed dün Sultan-ahmed birinci sulh ceza hâkimi tarafından sorguya çekilmiştir. Ahmed:

«Oğlum bana itaatsizlik ediyor, eve gelmiyordu. Kendisini aradım, taradım; nihayet bir kahvede buldum; eve gelmesini söyledim. «Sen benim babam değilsin, gelemez!» deyince, yanımdaki bıçağı çekerek birkaç yerinden vurdum... dedi.

Hastanede bulunan Sabrinin sühhi vaziyetine dair gelen ikinci rapor okundu. Bunda Sabrinin hayatının henüz tehlikede olduğu bildiriliyordu.

Hâkim B. Reiş, suçlu hakkında tevkif kararı vererek Tevkifhaneye gön-derdi.

Hava kurumuna

teberrürlər

Türk Hava Kurumundan: İzak Ko-hen ve ortakları 3500 , Horasan ve mahdumu 1900, Mordo ve Josef Miz-rahi 1500, İlyâ Karako halefi 1000, Nuri Ali Hamamî 1000, Zeki Keribar 600, Ferhatzade Âsum 500, Moreno Al-grandi 500, Moiz Viktor Kohen 500, Se-zai Ömer 400, Kerpe Galalyan 400, Abdülvahit 300, Basmacılar 300, Sü-r-yano Hananel 300, Ali Tansever 300, Yakup Yusuf Yarder 300, Ligor Treil-dî 250, İsak Saban 250, Münir Safra ve ortakları 200, Mustafa Aykaç 75 il-ra teberri etmişlerdir.

Bir çırpıda

Açık hava kütüphaneleri..

Dünkü gazetelerden birinde yaz-dığı bir makale ile eski Basra mebusu bay Hilmi Algün pek mü-him bir noktaya temas etmiş. Mu-harrir yazısında:

«Hindistanın en yeni ve mamur şehri olan Karacının kütüphaneleri hayretini celbetmişti. Bu kütüphane-ler şehrin müteaddid parklarında açılmış.» diyor ve İstanbul'da da buna benzer park kütüphaneleri açılmasını ileri sürüyor.

Bu fikri 938 senesinde yazdığım bir seyahat mektubunda ben de uzun uzun müdafaa etmişim. Yal-nız Hindistanda değil, birçok büyük şehirlerde ve bilhassa Amerika'da bu tarzda pek çok açık hava kütüphaneleri vardır. Bu mesele etrafında yapılan tecrübeler fevkalâ-de mükemmel neticeler vermiştir. Meselâ bir yaz mevsiminde büyük bir park kütüphanesinde okunan kitapların kapalı bir kütüphanede okunan eserlerden yüzde seksen bir nisbetinde fazla olduğu anlaşılmıştır.

Bu açık hava kütüphanelerinin bilhassa sağlık bakımından faydala-rı da sayılmakla bitmiyor.

Sonra düşünelim ki kapalı bir kütüphanedeki eserler ne kadar zengin olursa olsun bundan edilecek istifade mahduttur. Meselâ koca Süleymaniye kütüphanesinde topu topu 18 sandalye varmış. Ya-ni 18 oturacak yer...

Böyle bir binada dünyanın en bol, en çok kitapları olsa dahi niha-yet bunları okuyacak kimseler du-varlarla ve muayyen yerlerde tahdid edilmektedir. Halbuki bir parkta böyle mi?

Sonra açık havada kitap okuma-nın zevkini düşününüz. Meselâ Gül-hane parkında denize bakan kısım-da, bir yaz günü küfür küfür otu-rmuşsunuz. İstedığınız kitabı, par-kın kütüphanesinden alıp önünüze açmışsınız. Kapalı kütüphanelerde çok haklı bir surette menedilen birçok şeyleri burada yapabilirsiniz. Meselâ sigara içebilirsiniz. Yanınız-daki arkadaşınızla sesinizi bir fısıltı haline getirmeden konuşabilirsiniz. Pek sıkırsanız yanınızda getirdiği-niz yemeğinizi bile yiyebilirsiniz.

Park kütüphanelerinde kitap oku-mak için çok küçük bir para alırlar. Meselâ bir kuruş, yahut iki kuruş...

Fakat bu bazan epey bir yekân tutar. Bununla kitap almak, hediye olunan kitapların cildlerini yaptır-mak mümkündür. Çocuklara aid eserler tamamiyle parasız verilir.

Park kütüphanelerinin en basit seviyedeki halkın bile okumak he-vesini arttırdığı tecrübe ile anlaşılmıştır. Hatta evvelce bir yazında kendisinden bahsettiğim bir park kütüphanesi memurunun şu sözlerini kaydetmişim:

«Parklarda âdeta, mekteplerde olduğu gibi sınıflar teassis etmiştir.

Evvelâ birçok kimselerin en ba-sit kitapları okuduklarını görürsü-nüz. Sonra daha yüksekçe eserler isterler. Sonra okudukları kitapları biraz daha yükseltirler. Nihayet hõy-lece bakarsınız ki üç sene sonra aynı adam bambaşka şeyler oku-yor. Onu bu hale park kütüphanesi getirmiştir.»

Evet, muhakkak, kültür, seviyesi çok aşağıda olan halkın kapalı kütüphanelere gittikleri görülmüştür. Fakat buna mukabil onlar parka gidiyorlar...

Bu neviden açık hava kütüphanelerinin kurulduğunu görmek isteriz.

Hikmet Feridun Es

Tashi

Dünkü nüshamızda Türk - İran hudud ihtilâfı protokolünün meriyete girdiğine dair olan telgrafın başlığı tertip sehvî olarak «Türk - İran hu-dud ihtilâfı» şeklinde çıkmıştır. Tel-grafın müdürecatından da anlaşılan bu yanlışlığı tashi edek, özür dileriz.

Bay Amcaya göre ...

— Vakit refikimiz terziler arasın-da bir anket açmış bay Amca...

«Acaba bir Türk modası ibdâ edilemez mi?» diye soruyor...

... Bana sorarlarsa derhal «Evet!» diye cevap vereceğim. Çünkü, san-at tarihini güzel eserlerle doldur-muş...

... Gönü güzel duygulara kay-nak olmuş bir milletin kendine mah-sus bir moda yaratması zor değil-dir...

... Yalnız bu ilhamı tarihten al-dığımız takdirde uzun etek moda-sına dönmek lâzım gelir ki bu da keselere dokunur sanıyorum!...

B. A. — Uzun eteğin zararı yal-nız keseye olsa iyi, etek öpme âde-tine yol açar, diye korkarım!...

AVAM KAMARASI HÜKÜMETE İTİMAT ETTİ

(Baştarafı 1 inci sahifede)

dolayı bahsetmediğini sormuş ve şöyle devam eylemiştir:

Milletimiz yardım için şimdiye kadar yaptığından çok daha fazlasını yapmalıdır, fakat hakiki vakıaları bilmesi icab eder. Milletimiz mazide pek çok buhranları, pek çok hezimetleri karşılamıştır. Bunun için olup bitenlerden korkuya düşemez.

Lloyd George'un bir mukayesesi

Lloyd George, bugünkü vaziyeti geçen harpte İngilterenin yanında Fransa, Rusya ve İtalya bulunduğu zamanki vaziyetle mukayese ederek demmiştir ki:

"1918 de Amerika da birlikte idi. Fakat şimdi değildir. Ve milletlerin heyeti umumiyesi itibarile veçhelerinde bize zaferi elde etmeğe imkân verecek değişiklikler hasıl oluncaya kadar mevzi tutmak mecburiyetindeyiz. Çünkü Britanyayı zaptolunmaz bir imparatorluk haline getirmek ve vaziyet bizim için uygun bir şekil almaya kadar mukavemet etmek zaruretiindeyiz."

Lloyd George devam ediyor: "B. Stimson'un, Amerikalıların vaziyetini vahametini takdir ettiklerini gösteren nutku büyük memnuniyetli muciptir. Fakat alacağımız şey, daha doğrusu bu şey alınamazı sürati izam etmek çok ehemmiyetli bir noktadır."

Alman denizaltıları bahsinde vaziyet geçen harptekinden daha müthiş olduğu gibi, hava bombardımanı vaziyeti de hasara uğratan gemiler bahsinde batan gemilerden de daha mühimdir. Geçen harpte Birleşik Amerika filosunu Atlas denizine göndermiş, Japonya da Pasifik denizini muhafaza etmiştir. Bugün ise Birleşik Amerika yalnız Almanya'ya karşı inşa etmekte değildir. Bugün Birleşik Amerika aynı zamanda Pasifik denizinin muhafazasında da yalnız olduğuna hatıra tutmak mecburiyetindedir."

Müttefikler B. Lloyd George, akdedildiği bildirilen ve Fransa otomobil sanayisinin mamul kaynaklarını Almanların emrine veren anlaşmadan bahsetmiş ve sözlerini şu suretle bitirmiştir:

"Başvekilin asker mevcudumuzun tekml tevziatını yeniden tedkik etmesi lazımdır. Keza harp sahnelerini tedkikten ve Başvekilin esaslı fikirler vermekten başka vazifesi olmayan 3 veya 4 azadan müteakik hakiki bir harp meclisinin bulunması icab eder."

B. Churchill'in cevabı

B. Lloyd George'dan sonra söz alan B. Churchill, evvelâ B. Lloyd George'un nutkundan bahsederek demmiştir ki:

"Her zaman meclise şeref vermek üzere salona giriş çok ehemmiyet ve takdirle karşılanan B. Lloyd George'un bu nutku her halde pek de teşvik edici mahiyette olmamıştır."

B. Lloyd George, B. Eden'in İspanya, Rusya, Vichy ve Türkiye'yi zikretmediğinden şikâyet etmiştir. Bu müzakere umumî haricî siyaset hakkında bir müzakere değildir. Haricîye Nazirinin nutku sadece söylemediği şeyler bakımından mütalâa edilmemelidir. Keza nutkun kaymeti de söyledikleri nazarı itibara alınarak mütalâa edilmelidir."

B. Eden, İspanyaya telmih etmemişse, bunun sebebi İspanya hakkında birçok haberlere malik bulunmamışlığımız ve yahut söyleyecek şeyler mevcut bulunmamasıdır. Fakat İspanya hakkındaki şeylerin şimdiki işlerimize faydalı bir şekilde nasıl teşrih edilebileceğini anlamıyormuz."

Rusya hakkında bir çok şeyler söyleyebilir fakat bunları söyleyerek her hangi bir fayda elde edeceğimizden emin değiliz. Bu suretle Sovyet hükümetinden teşekkül alacağımıza da tamamen kani bulunmuyoruz. (Gülüşmeler)

Vichy'de olup bitenlerin hazin ve dinayekârane tarihi üzerinde uzun uzadıya durmak mümkündür, fakat bu müellim manzara üzerinde uzun uzun durmakla birçok şeyler kazanacağımızı hakikaten zannetmiyorum."

Türkiye'ye gelince, münasebetlerini fevkalâde takdir ettiğimiz ve bu büyük dünyâ mukadelesindeki rolü en büyük ehemmiyeti haiz olan bir memlekettin bahsederken gösterdiği büyük ihtiyattan dolayı Lloyd George'a teşekkür ederim. (Alkışlar) Lloyd George'un Türkiye hakkındaki endişelerini izaile edecek olduğum iki nokta mevcuttur. Birinci nokta Yunan adalarını zapt için Alman askeri nakleden ve Çanakkale'den geçen vapurlar meselesidir. Türkiye bu vapurları tevkiif hakkını haiz bulunmamakta idi."

B. Churchill burada Montreux mukavalesinin Boğazlara ait maddesini okumuş ve geçen ticaret vapurları hakkında şunları ilâve eylemiştir:

Geçen vapurlardan birinin adaların işgali için kullanıldığını zannediyorum, fakat Almanlarla İtalyan-

ların elinde yine bu maksatla kullanılabilecek başka vapurlar da mevcuttu. Bu nokta muahedenin tefsiri meselesidir. Ve Türkiye'ye ait bir iştir."

Türkiye - İran anlaşması

Müttefikler B. Churchill, B. Lloyd George'un Türkiye ile Irak arasında bir anlaşmadan bahseden beyanatını telmih ederek şöyle demmiştir:

Lloyd George her halde İran'a işaret etmek istemiştir. Kendisinin endişelerini bu suretle teskin etmekle bahtıyırım. Anlaşma Türkiye ile İran arasında ve Türk - İran hududunun takviyesine ait tedbirlere taalluk etmektedir. Bu anlaşmadan tamamen malûmatımız vardı. Ve anlaşma bir müddettenberi hazırlanmakta idi. Anlaşma 19 nisan 1941 de meriyete girmiştir."

B. Lloyd George'un nutkunun, bizzat kendisi tarafından bir cesaret kırma devresi adı verilen böyle bir devrede pek de yardım edici nutuk olduğuna zannetmiyoruz. diyen Başvekil B. Churchill sözlerine şöyle devam etmiştir:

Müzakerenin sadece itham nutuklarından teşekkül etmesi yazıktr. Zira bu vaziyet parlamento sistemimiz ve siyasi işlerimiz hakkında kâfi derecede vukufu olmayan alâkadar mühim yabancı müşahidelere yanlış bir intiba verebilir. Buna binaen itimad kararını istiyorum."

B. Churchill Balkan harbine temas ederek de demmiştir ki:

Bütün Balkanların nazilerin boyunduruğu altına düşen ve kuvvet veya entrika kullanılmak suretile tutulması icab eden eski müstakil devletler arasında ihali, Alman ordusu için bir kuvvet kaynağı teşkil edemez. Bu geniş makine şimdi kuzup denizinden Ege denizine ve Atlas denizinden Karadenize kadar yayılmaktadır. Bu bir kudret kaynağı değildir. Askeri ve siyasi ciheti bir tarafa bırakarak dahi, bütün milletlerin Alman milletine ve Alman ırkına karşı tarihte kaydedilen veya düşümlünde daha büyük bir kin beslemekte olmaları kadar hiç bir şey Almanları yeni Avrupalıların tesisinden daha emin bir surette menedemez. (Alkışlar)

Kaybedilmiyecek mevziler

İngiliz Başvekil Harp malzemesi imalının süratle ilediğini de anlattıktan sonra demmiştir ki: Bazı mahfillerde ve bilhassa yabancı memleketlerde Orta Şarkta, sanki biz oradaki mevzimizi kaybetmeğe ve buna rağmen Okyanuslarda ve havalarda zaferle devam etmeğe imkân verilmemiş gibi bahsedilmek için bir temayül var. Akademik bir sevkulceys vakıası olarak bu belki doğru olabilir, fakat Nil vadisinde uğrudan muharebe ettiğimiz gayenin fevkalâde ehemmiyeti hakkında kimse küçümsemesin. Nil vadisinin ve Süveyş kanalının, Akdenizdeki mevzimizin ve Maltanın kaybı uğraya bileceğimiz darbelerin en ağırı olur. Bu mevziler için Britanya imparatorluğunun bütün kaynakları muharebeye azmetmiş bulunuyor ve burada muvaffak olacağımıza inanmak için bütün sebepler mevcuttur."

General Wavell'in kumandasında şimdi yarım milyon kadar asker vardır. İngiltereden devamlı bir teçhizat dalgası bu bölgeye gitmekte olduğu gibi Habesistanda ve Somali'deki düşman mukavemeti de yıkmak üzere olduğundan bütün oradaki kotaların müstemir bir surette şimalde tahşidi mümkün bulunmaktadır. Hakikatte bu tahşüt birkaç haftadanberi süratle devam etmektedir ve general Smuts mükemmel cenup Afrika ordusu-na Akdeniz kıyasına gitmek için emir vermiştir."

Fakat batı çölünde ve yahut Mısır'ın çeviren çöllerin herhangi birinde harp ancak tam teçhizatlı nisbeten küçük kotalar tarafından yapılabilir. Çölde büyük kotalar kullanılması ancak felâketle neticelenebilir. İşte İtalyanların başına bu felâket gelmiştir."

Harekâtın istikbali hakkında tahminlerde bulunmak şüpheli bir iş olmaz. Düşman zırlı kuvvetler itibarile üstün olduğu müddetçe, hava kuvvetleri halen aşağı yukarı müsavî olmakla beraber, çöl harbinde avantajla malik bulunacaktır. Fakat Mısır'ın kuvvayı külliye ile istilası için muazzam hazırlıklar icap edecektir. Hatta ileriyen kotaları suni bir nehrin takip edebilmesi için bir boru döşenmesi icab edebilecektir. Bize gelince, bizim arkamızda zırlı arabalar için en fena arazi teşkil eden münbit bir çöl mevcuttur. Denizlere hükim bulunuyoruz. Ve Almanlar Afrika'da hallettikleri bütün meselelerden çok daha çetin meseleler karşılamaktadır. İleri ve pek yüksek taarruzi kıymette olan Girit ve Tobruk mevzilerini hiç bir ricat fikri olmadan ölüncüye kadar müdafaa etmek niyetindeyiz. Girit henüz taarruza uğramamıştır. Tobrukun

sevkulceysi ehemmiyeti daha ilk görüşte aşikâr ve düşmana mukavemet edilmez bir surette kendisini tahmil etmiş olduğunu şimdi herkes görebilir. Nil vadisi ve Akdeniz için bütün kuvvetlerimizle dövmek niyetindeyiz. Kuvvetlerimiz ve kaynaklarımız bu vazifeyi ifa edeceklerdir."

Irak vaziyeti

B. Churchill Irak vaziyetine geçerek de demmiştir ki: Dün Habbaniye garnizonu bir çıkış yaparak muhasırları bozguna uğrattı ve kaçmağa mecbur etti. 26 Irak subayı ve 408 asker esir edildi. Düşmanın zayıflığı bin kişi olarak tahmin edilmektedir. Belki de Almanlar biz isyanı bastırmadan varacaklar ve bu takdirde işimiz daha zorlaşacaktır. Belki de isyan kasıtlı bir şekilde vuku bulmuştur. Iraklıları mümkün olur olmaz Raşid Aliden ve askeri diktatörlükten kurtarmak niyetindeyiz."

Hiç bir zaman kan, göz yaşı, sai ve terden başka bir şey vadetmedim. Şimdi bunlara hatalar, noksanlar ve inkisarlardaki tam hissemizi ilâve edeceğiz. Bütün bunlar çok uzun bir zaman devam edebilir ve bundan sonrası nihâyet ve tam zafer olacaktır. (Alkışlar.)

B. Churchill, Amerikan yardımından da bahsetmiş ve bu yardıma güvenilebileceğini söyledikten sonra sözlerini şöyle bitirmiştir:

Geri dönersek yendiğimiz tehlikeler üzerine bir nazır attığımız ve iyi geçen şeyler gibi fena geçen şeyleri de hatırladığımız zaman fırtınadan korkmağa mahal olmadığına kanaat getiriyoruz. Fırtına varmış kürekisin, tahribatını yapmış. Karşılayacağız, yeneceğiz. (Uzun ve çok şiddetli alkışlar)

B. Churchill'in nutkundan sonra meclis itimad taktirini 3 reyeye karşı 447 reyile kabul etmiştir."

General Freyberg'in emri yevmisi

Kahire 7 (A.A.) — Giritte bulunan imparatorluk, İngiliz ve Yunan orduları başkumandanı general Freyberg 4 mayısta bir emri yevmi neşretmiş ve eczümle demmiştir ki:

Müttefik askeri kuvvetlerle sivil halkın müsterek gayreti sayesinde yalnız Girit topraklarının tamamı yetini her hangi bir müstevliye karşı müdafaa etmekle kalmıyacağız, vakti gelince bu üstün hareket ederek bütün Yunanistanın hürriyet ve istiklâlini yeniden tesis etmek için ilerleyeceğiz."

Japonya, Avustralyadan yün istiyor

Sydney 7 (A.A.) — Ticaret Nazırı sir Carle Page, Japonyanın Avustralyadan daha çok miktarda yün istediğini ve bedelini mübadele esasından tediyet etmeği teklif ettiğini beyan etmiştir."

Nazır, Avustralya hükümetinin mübadele esasından tediyata muhalif olduğunu ve Japonyaya harben evvel akdedilmiş olan ticaret itilâfında derpiş edilen 250 bin balyadan fazla miktarda mal verilemiyeceğini çünkü bütün Avustralya istihsalâtı fazlasının İngiltere tarafından satın alındığını söylemiştir."

Fransa, Madagaskarın üç limana mayın döktü

Nevyor 7 (A.A.) — Associated Press bildiriyor: Amerika Bahriye Nezaretinin haber verdiği göre, Fransız, hükümeti Madagaskar'ın üç limanına mayın dökmüştür. Bu limanlar Diego Suarez, Tamatave ve Majungadır."

Bir İngiliz muavin kruvazörü battı

Londra 7 (A.A.) — Amirallik dairesi, Patia adındaki muavin İngiliz harp gemisinin bir Alman tayyaresi tarafından bombalarla ve mitralyöz ateşi ile tahrib edilerek batırılmış olduğunu bildirmiştir. Mamafih, Patia, kendisine hücum etmiş olan tayyareyi düşürmüştür."

«AKŞAM»'ın faydalı neşriyatı

Tarih öğreniyorum	Kuruş
Ahmed Refik	30
Çocuklara coğrafya	
İkramatları	Faik Sabri 50
Don Kişot	Cervantes 25
Nereden geliyoruz?	Faik Sabri 40
Gülliverin seyahatleri	75
Yer yüzü, Gök yüzü	
Faik Sabri	150
Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	Faik Sabri 75
Tevzi yeri:	
«AKŞAM» matbaası	
«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu	

RADYO

Bugünkü program

Öğle ve akşam	
12,30 Program	20,45 Amatör saat
12,33 Şarkılar	21,00 Dinleyici is.
12,50 Haberler	21,30 Konuşma
13,05 Türküler	21,45 Orkestra
13,20 Karışık Pl.	22,30 Haberler
18,03 Orkestra	22,45 Müzik Pl.
18,40 İnce saz	9 Mayıs
19,10 Konuşma	Cuma sabahı
19,30 Haberler	8,00 Program
19,45 Ziraat Tak.	8,03 Haberler
19,50 Şarkılar	8,18 Müzik Pl.
20,15 Radyo gazet	8,45 Ev kadını

MÜSAMERE TEHİRİ

Levon - Vartuhyan okulu menfaatine bu pazar günü Parkotelinde verilecek müsamerenin bilâhare günü bildirilmek üzere şimdilik tehir edildiğini saygılarıyla bildirilir.

Darülaceze menfaatine Şehir tiyatrosu komedi kısmında

Yarın akşam saat 21 de 1 — Feyha Talay tarafından viyolensel restali piyanoda madam Hege, 2 — Şehir tiyatrosu sanatkarlarından Bedia Hazim, Vahit tarafından saz - caz operetli.

Ç. E. K. Eminönü kazasından: TEŞEKKÜR

Yeni kurdüğümüz Çocuk yuvasının masraflarını karşılamak üzere muhterem Münir Nureddin fahri olarak çocuklarımızın namına müstevli ve fevkalâde bir konser vermekle ve bu konserin sayın müesseselerinde yapılması için bütün sinema binasının maddi hiç bir menfaat göstermeksin kurumumuza terketmekle gerek Münir Nureddin'e, gerek Çemberlitaş sineması sahip ve müessesilerine çocuklarımız ve kurumumuza namına teşekkürlerimizi arz ederiz.

VEFAT

Sirkedide: Olimpos, Gazoz Fabrikası sahibi:

Bay LİGÖR F. VASLAMACI vefat etmiş olduğundan cenaze merasiminin bugün Perşembe 8 Mayıs 941 saat 15 de Beyoğlunda Taksimde Rum Aya Tryada kilisesinde icra olunacağı teessürle ilân olunur.

Cenaze levazımatı: N. Pistof

Telefon: 44236

Misafirlerinin kahve yerine KARAMELÂ CEMİL ikram ediniz. Makbule geçer. ŞEKERCİ H. MUSTAFA ve MAHDUMU Bahçekapı - İstanbul

YALAN

Aşk Romanı

Nakleden: Mebrure Sami

Tevzi yeri: İkbal kitapçı-

60 Kuruş

İstanbul, hazırlan!

BEYAZIDDA

Sun't Çamlıca tepesi gibi cana can katan H A V A I

MARMARA

GAZİNO

Marmara sinemasının muhteşem manzaralı - Şadırvanlı ve çiçeklerle bezenmiş taraclarında PEK YAKINDA AÇILIYOR.

Asırların unutturamayacağı... Hiç bir kudretin yıkamayacağı... En muhteşem bir musiki abidesi...

Bugün matinelere den itibaren LÂLE'ye kuruluyor

2 FİLM BİRDEN

1 — Dünyanın en güzel seslerini gölgede bırakan KONSİTA MONTENEGRO'nun yarattığı

EBEDÎ MELODİ

BETHOVENİN ölmeyen dehasını, Mozara ebedi melodileri yarattırın büyük aşkı canlandıran bir şaheserdir.

SEANSLAR:

EBEDÎ MELODİ: 2,30 - 4,45 - 7,15 ve 9,45 de

AVCI BÖLÜĞÜ: 3,45 - 6,15 - 8,45 de

BU AKŞAM

IPEK

sinemasında

CHARLIE CHAN

Meşhur polis hafiyesi CARLIE CHAN Panama kanalında korkunç casusluk mücadeleleri.

İlâveten: FOKS JURNAL son dünya haberleri

AKŞAM SPOR

Izmirdeki maçlar

Altay, Demirspora 4-1, Altınordu

Gençlerbirliğine 1-0 galip geldi

Bu hafta yapılan milli küme maçlarında İzmirde Altay ile Demirspor, Altın ordu ile Ankara şampiyonu Gençlerbirliği takımları karşılaşmıştır. Altay, Ankarada 7-1 mağlûp olduğu Demirsporu 4-1 yenmiş, Altınordu da Ankara şampiyonu Gençlerbirliğine 1-0 galip gelmiştir.

Birinci maç Demirspor - Altay takımları arasında yapıldı. Hakem Ferid Simsaroglu idi.

Oyuna Demirspor başladı. Ve ilk dakikada Altay kalesine güzel bir giriş yaptılar. Atılan şut Fikretin kucağına kaldı. Demirspordan beş dakika kadar devam eden hafif bir üstünlüğünden sonra oyun mütevazın bir şekle girdi. Altay birinci sayıyı 16 ncı dakikada kazandı. Ömerden Basriye, Basriden de 18 pas çizgişi üzerinde İlyasa geçen topu, İlyas seri bir sürüşten sonra Demirspor kalesine soktu. İki dakika sonra İlyasın bir ara pasından Basri vole bir şutle Altayın ikinci golünü kaydetti.

İkinci golden sonra Demirspor mukabele için hücumlarını arttırdı ise de müdafaaın güzel yer tutuşları sayı imkânını vermediğinden oyun yine mütevazın bir şekil almıştı. Bu vaziyet 44 üncü dakikaya kadar devam etti. Son dakikada sağdan seri bir dalış yapan İskender köşeyi bulan bir şutle Demirspordan ilk ve son golünü yaptı. Devre 2-1 Altayın lehine bitti.

İkinci devrede maç daha seri cereyan ediyor ve Altay rakibinden fazla atak yapıyor. 9 uncu dakikada iki müdafanın ortasında duran İlyas

ileri bir pas aldı. Sıkı bir çıkış yapan İlyas kalecinin müdahalesine rağmen hafif bir şaşırtma vuruşuyla üçüncü Altay golünü kaydetti. Üçüncü golden sonra Demirsporlular mağlûbiyeti kabul eder tarzda oynamaya başladılar. Bir aralık işi sertliğe dökmeye çalıştılar. Yirmi altıncı dakikada Basriden çektiği korner atışından kale önüne düşen topu Tahsin dördüncü defa Demirspor kalesine kaydetti ve bu suretle hâkim bir oyunun mukfâtı olarak sahadan 4-1 galib olarak ayrıldı.

Altınordu - Gençlerbirliği

İkinci maç Gençlerbirliği ile Altınordu takımları arasında yapıldı. Hakem Fehminin idaresinde yapılan bu maçta her iki devrede de Altınordu hâkim oynamıştır. Fakat oyuncuların birbirlerini görmeden topa vuruşları iyi netice almalarına engel olmuştur. Birinci devresi sıfır sıfır beraber biten bu maçta sayet ikinci devrede ilk golü Gençlerbirliği yapabilişeydi vaziyet belki başka türlü olacaktı.

İkinci devrenin beşinci dakikasında Hüseyinin bir kafa dalışıyle yaptığı gol bu oyunun yegâne sayısı oldu. İki muhakkak sayı olabilecek fırsatlar Gençlerbirliği oyuncularının acelesi yüzünden kaçırıldı. Maamafih galibiyet Altınordunun hakkı idi. Bununla beraber son dakikalarda Gençlerbirliği bütün oyuncuları ile Altınordu kalesine yüklenerek hiç olmazsa beraberlik sayısını çıkarmak için çok çalıştılar. Bu sırada Necatiye epey iş düştü. Ve bir iki tehlike atlatıldı. Bu sırada hakem oyunun bittiğini ilân ettiğinden maç bir sıfır Altınordunun kazanmasıyla nihayetlendi.

Genç Kızlar!.. Genç Erkekler!.. OPERA BALOSU'na

Sizleri de davet ediyoruz.

Yarınki hayatınızı için ders almış olursunuz.

Yarın akşamdan itibaren

ŞARK SİNEMASINDA

Dikkat: Beklenen bir fevkalâdelik!...

SARAY SİNEMASI

Bugün matinelere den itibaren: Senenin en büyük muvaffakiyeti olan ve

NELSON EDDY - İLONA MASSEY

Tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan

BALALAYKA

İle yine büyük bir süper film olan ve

CESAR ROMEO ve MARJORIE WEAWEN

nın emsalsiz temsilleri bulunan

MADENLER ŞEYTANI

SEANSLAR: BALALAYKA: 3.20 - 6.20 - 9.20

MADENLER ŞEYTANI: 2 - 5 - 8.

Bugün Beşiktaş GÜREL sinemasında

3 Film birden

1 — Türkçe BİR TÜRK GÖNÜL VERDİM

2 — İLK ASI (JOAN WAYET)

3 — YILDIRIM ÇETESİ (CHARLES STARD)

2 - Avcı bölüğü

(Türkçe)

Heyecandan kalpleri durduran hareketten kanlı kaynatan en güzel bir avantür.

EBEDÎ MELODİ: 2,30 - 4,45 - 7,15 ve 9,45 de

AVCI BÖLÜĞÜ: 3,45 - 6,15 - 8,45 de

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Aktörün oğlu

Romanlarda, hikâyelerde, tiyatro-
larda sinema filmlerinde artist ol-
mak isteyen gençlerin karşısına daima
büyük manlar çıkar. Ana ve babalar
onların bu arzularını yerlerine getir-
melerine ekseriya katıyen razı olmaz-
lar:

— Ne?.. Artist olmak ha?.. Sen çir-
dirdin mi?.. Kendine doğru dürüst
bir meslek seçsene... Artistliğin sonu
yoktur. Valahi açık ve sefalet içinde
ölür gidersin. Hayat adamı olmağa
bak hayat... Dünyada her şey para üze-
rine döner. Sen de para kazanma-
ğa bak... Ciddi bir mesleğe atıl... der-
ler.

Birçok ana ve babaların böyle hare-
ket ettikleri çok görülmüştür. Lâkin
ben bunun tamamen aksı bir vakaya
şahit oldum.

Yaşlı bir dostum vardır. Rifat Oy-
nar, Şehir Tiyatrosu sahnesinde hiç
görünmemesine rağmen eski bir aktör-
dür. Maamafih uzun senelerden beri
meslektan çekilmişti. Şimdi çok zen-
gin olan karısının iradile yaşıyor.

Rifat Oynarın yetmiş bir oğlu
vardır. Dört sene evvel liseyi bitiren
bu genç çok ciddi, gayet muntazam
bir çocuktur. Tâ küçükliğündenberi
mühendis olmağa aklına koymuştur.
Fethi çok mahcup, kendi halinde, fev-
kalâde hesaplı bir delikanlıdır.

Bir gün Rifat Oynarın ziyaretine gi-
miştin. Baktım ev yerinden oynuyor.
Müthiş bir münakaşa... Eski aktör
avaz avaz bağıriyor:

— Ne, mühendis olmak ha!... Müh-
endis ha!... Taş çatlasa ben buna ra-
zı olamam. Benim gibi eski bir artis-
tin oğlu da babasının mesleğini takip
etmeli, babasının yolundan yürümeli-
dir. Sen bir aktör olacaksın anlamın
mı? Aktör!...

Fethi ellerini uğuşturuyor:
— Fakat babacığım!... Malumâliniz
bizde sahne aktörlüğü insana maddi
hiçbir şey temin etmiyor...

Bu söz Rifat Oynarı bütünü çile-
den çıkardı:

— Maddi menfaat ha... Maddi men-
faat ha!... Yani para demek istiyor-
sun değil mi? Yazıklar olsun oğlum
sana... Paraya tapmanın ne demek ol-
duğunu bilmiyor musun? İnsanların
saadeti üzerinde paranın rolü nedir
ki? Bir meslek seçilirken onun ne ka-
dar para temin edeceğini düşünmek
ne gülünç şey... Ben ilk defa Romeo
rolüne çıktığım zaman cebimde ta-
mam üç kuruş on para vardı. Evet 3
kuruş 10 para... Lâkin son perde ka-
pandığı vakit beni alkışlarla tamam
yedi kere sahneye çıkarttılar. İşte o
zaman cebimde üç kuruş on parası
olan bu adam kendisini Karunlardan
daha mesut, Karunlardan daha büyük
adedediyordu.

Fethi mirıldandı:
— Fakat yaşamak için para!...
Rifat Oynar onun sözünü ağızda
baraktı:

— Para, para, para!... Ah sersem
oğlan para da ne demek?.. İnsanların
kendilerini kabul ettikleri enale-
ce bir ölü... İbrahim böyle saçma şeyle-
ri... Kendini sanatın ilâhi kucakına
at... Ama aç kalacakmışın!... Aldır-
ma be... Ben Otello rolüne çıktığım
zaman pabuçlarımın altı delikti. Mi-
dem de boştu.

Delikanlı ille mühendis olacaktı!..
diye direttiyor, fakat babası onun ak-
törlükten başka bir mesleğe atılma-
yacağına âdetâ parçalanırcasına ısrar
ediyordu.

Artık o günden sonra Rifat Oynar
oğlunu bütünü tazyik etmeğe başla-
mıştı. Meşhur tiyatro eserlerinden
ona birçok bahşiler ezberletti.

Misafirlerin yanında aklına esince
Fethiye:

— Kalk, diyordu, Otellonun ikinci
perdesini oynat!.. Sana gösterdiğim
jestleri yap da görelim...

O zaman zaten mahcup olan deli-
kanlı renkten renge giriyor, alı al mo-
ru mor:

— Fakat babacığım... Nasıl olur?
Bu kadar kişnin karşısına... diye ri-
ca ediyordu.

Bu vaziyet karşısında Rifat Oynar:

— Ne demek «bu kadar kişnin kar-
şısına!..» Yarın öbürün aynı şey
bir tiyatro halkının önünde, yüzlerce

kişinin karşısına yapacaksın... Kalk
oyna... diye kükrerdi.

Bazen de oğluna cesaret vermek
için kalkıp söylediği parçayı evvelâ
kendî oynardı. Hem de aşkla, şevkle
oynardı.

Ondan sonra gene oğluna döner:
— Haydi bakalım, şimdi de sıra se-
nin derdi. Lâkin Fethide o cesaret ne-
rede?

Rifat Oynar mahcup delikanlının
herşeyine musallat olmuştu.

Meselâ çocuğun erkenden yatıp er-
kenden kalkmak gibi çok güzel, fay-
dalı bir âdeti vardı. Rifat buna bile
sinirler, oğluna:

— Sen nasıl delikanlısın ba!.. Ulan
biraz gez dolaş, eğlen, serserilik etse-
ne... Sen ne nane mollâ şeysin yah!...
Ben aynı yaşta iken eve biraz erken
gelsem merak ederler:

— Nçin erken egildin? Yoksa hasta
mısın? diye sorarlardı. Artist dediğin
bohem ruhlu insan demektir. Sen na-
sıl artistsin?.. Baban bu yaşta iken
çesme yalaklarında yatardı. Biraz in-
sanların içine karış, Belki de şimdiye
kadar başından hiç bir aşk geçememiş-
tir. Ulan eşek kadar oldun, aşk nedir
bilmiyorsun!.. Bir de artist olacaksın
ha... Aşık olmadan artist olunur mu?

Tüü... Allah ceza! versin senin...
Kendini adam zannedersin bir de...
Sen kim? Adam olmak kim? Git ken-
dini Sarayburnundan denize at!...

Rifat Oynar oğlunun düğün kıya-
fetine de tutulurdu:

— Bir artistin kıyafeti bu kadar
düzgün olur mu? Şu kıyafatın bağla-
nışına bak bir kere... Ne kadar ölçü-
lü, ne kadar hesaplı... Bu artist kıyafeti
değil be... Bu ne nâçinî beylik?.. Der-
beder ol bir parça... derbeder ol...

Rifat Oynar pek mühim bir karar
verdi. Oğlunu büyük bir sanatkar ye-
tiştirmek için Avrupaya gönderdi. Fethi
bilmem hangi konservatüra devam
edecekti. Opera bile oynayabilecekti.

Artık Rifat:

— Nihayet büyük emelim hakikat
olacak... Oğlumu bizim sahnenin en
büyük yıldızı olarak görebileceğim.
Onun rejisörlüğünü ben yapacağım.
İlk eser olarak «Faust»u oynayacağım.
Gelsin... İlk eser olarak «Faust»u o
oyuncakım. Sesi de fevkalâde... Türki-
yede ilk defa Faust... Hey diğünler
hey. Ben oğlumu aktör olması için
ne kadar uğraşıyorum. Halbuki babam
da beni mühendis yapmak için ne ka-
dar didişmişti!

Nihayet büyük gün geldi. Fethi Av-
rupadan dönüyordu. Hepimiz birlikte
rühuma gitmiştik. Rifat:

— Göreceksiniz... diyordu, kimbilir
ne kadar değişmiştir. Halinde ki o nâçinî
beylik o lüzumsuz mahcupiyet
kalmamıştır artık...

Vapurdan kırık büyük, saçları dö-
külmüş bir genç çıktı. Bir elinde şem-
siye tutuyordu. Koltuğunun altında
bir çanta vardı.

Bu Fethi idi. Gittiğinden daha cid-
di dönmüştü. Rühuma çıkar çıkmaz
babasına:

— Muhterem pederim, dedi, size bir
şey iltifat edeceğim. Mühim bir şey!...
Ben sizin gönderdiğiniz paralarla kon-
servatüarda değil üniversitede riyazi-
ye şubesinde tahsil ettim. Ve fakültemi
birincilikle bitirdim. Aktör değil riyazi-
yeci oldum. Sizden gizli yaptığım bu
hareketten dolayı affınızı rica eder-
im...

Evet, Fethi riyaziye okuyacağını gi-
ye Avrupaya gidip konservatüara gi-
ren bazı gençlerin tamamen aksini
yapmıştı.

Babası bunun üzerine dayanamadı:
— Mahvettin beni!.. Paraları bu
ciddi meslek uğrunda verdin ha!.. Ben
ki bir artistim... Oğlum bir aktör ola-
masın!.. Yazık!.. Demek şimdi riyazi-
yecisin... Tam büyük babana lâyk bir
torun olduğunu gösterdin tam!

Hikmet Feridun Es

**Yer değiştirecek
kiracılara tavsiye!**

Akşam'ın KÜÇÜK İLÂN-
LARINI dikkatle okursanız
kendinize en elverişli yurdu
yorulmadan bulabilirsiniz.

— Adam sen de... Aldırmayın...
Siz de beyim, artık bizim aramızda
karıştınız... Burada da bir hayat
vardır... Hem madem deliyiz, iste-
diğimiz kadar kahkahalar atarak
eğlenebiliriz...

Melâhatin kocası titredi:
Bu âkibeti böyle derişane kabul
edemeyeceğini, böyle bir hayata ra-
zı olamayacağını anlıyordu.

Ertesi gün, Murad'da haber
verdiği gibi, onu sertabibin karşısına
çıkardılar.

Âlim, uzun uzadıya, sahte Recep
Can'ı muayeneden geçirdi. Ona
bir takım sualler sordu. Aldığı ce-
vaplarda karakteristik izler aradı.

Cemal Nermi, karşısındakinin il-
mî yüksekliğine inandığı için ondan
korkuyordu.

Dimâğın saran karanlıklara ra-
ğmen, kendinin fena bir mazisi ol-
madığına, hele eskiden katillik yap-
madığına katıyetle emindi.

Bu nâdir vaka, profesörü âlâka-
dar etmiş olacaktı. Nitekim sertabib,
hastasını uzun zaman yanında alı-
koymdu.

Fakat, konuşma devam ettiği
sırada, âlim hissiyatını hiç belli et-
medi. Yüzünün ifadesinde bir kırış-
ma olmadı.

Nihayet maiyetine şöyle dedi:
— Yeni bir vaziyete kadar bu
hastayı müessesede alıkoyalım...

Cemal Nermi, yüreğinde bir
üzüntüyle, dostlarının yanına gitti.
Murad:

— Aldırmayın, azizim... — dedi,
— Bu gece parlak bir müsamere
remiz var... Oraya gidelim.

Borcası, soluk bir tebessümle:
— Allah Allah, ne münasebet!...
Müsamere mi?

— Elbet... Siz de bizimle be-
ra-ber gelmelisiniz.

— Nerede müsamere?
— Salonda... Müdürün haftada

İzmir mektupları

İzmirin en güzel
eseri: KültürparkHavaların ısınması üzerine Kültür-
parka rağbet çok arttı

İzmirde Kültürparktan bir görünüş

İzmir (Akşam) — Havalar güzelle-
ştiği ve ısındığı için İzmir Kültürpar-
kı, çok kalabalık halk kütlesinin ziya-
ret ve istifade ettiği bir yer haline
almıştır. Vaktile İzmirin genç yaşın
sahası olan şehrin merkezinde kuru-
lan bu güzel ve cazibeli eser, 420,000
metre murabba bir sahayı kapla-
maktadır. Planlı bir çalışma ve tüken-
mez bir enerji, sekiz senede milyon-
lar sarf ile vücut getirilmiştir. Mü-
mkün bu eseri kolayca vücut getirmiş
ve İzmir, bu sayede güzelleşmiş, man-
zarası değişmiştir. Bilhassa cumartesi
ve pazar günleri, Kültürpark fevkalâ-
de kalabalık halk kütlesi dolmakta-
dır.

Kültürparkın bir faydası da büyük
yangından sonra şehrin merkezinde
vücut gelişmiş olan bataklığın kuru-
tılması olmuştur. Filhakika Kültür-
park tanzim edilirken bu geniş saha
üzerinde yüzbin metre karelik bir sa-
hanın zamanla bir bataklık haline
geldiği görülmüştür. Bu suretle İzmir-
liler, sağlık noktasından da kazanmış-
lardır.

Her yıl bir kısmı ikmal edilerek se-
kiz senede vücut getirilen Kültür-
parkın güzelliklerini ve şehrin umumî
bünyesinde vücut getirdiği büyük
farkı anlamak için bir tayyareden ya-
ya Kadifekâleden onu seyretmek lâ-
zımdır. Muntazam bulvarlar arasında
teşekkül eden, müteaddit Kültür eser-
leri, müzeleri, atış poligonu, muhte-
lif eğlence vasıtaları, atlı spor ve te-
nis kulüpleri ve bunların tesislerle
Alptepesi, İzmir müzesi, Vakıflar mü-
zesi, büyük pavyonları, paraşüt ku-
lesi, asfalt ve beton yol ve meydanla-
rile ve zarif tarhları ve ağaçlarla hay-
vanat ve nebatat bahçeleri bu eser,
hakikaten ziyarete ve istifadeye değer
vaziyettedir. Bu seneki fuar münase-
tile yapılacak yeni tesislerle daha
güzelleşecek ve şehrin bu en güzel sa-
hasını maraflandıracaktır. Çocuklar,
Kültürparkta muhtelif oyun âlet ve
vasıtaları dolu çocuk bahçelerinde
vakit geçirmek için can atmaktadır.
Atış poligonu, gençlerin daima fazla
miktarla bulunduğu ve atışlar yaptı-
ğı bir müessesedir.

Havaların ısınması İzmir ve cıva-
rındaki deniz banyoları da açılmıştır.

Bilhassa İnciraltı plâjı, kıstan kurtu-
lan kadın, erkek ve çocuklarla dol-
dur. İzmir - İnciraltı plâjı arasında
inşa edilmiş olan turistik yolda bele-
diye tarafından yakında muntazam
otobüs seferleri temin edilecek ve hal-
kın ihtiyacı kolaylaştırılacaktır. Gü-
zel ve Karşıyaka banyoları da, İn-
ciraltı plâjına kadar gitmeğe göze ala-
mayanların toplandıkları yerlerdir.
Banyo ve plâjlarda cazip ve eğlence-
li manzaralar, birçok seyircileri ve gü-
zel vakit geçirmek dinlenmek istiyen-
leri de toplamaktadır.

Ege ressamlarının sergisi

İzmir (Akşam) — Ege ressamları
bir resim sergisi açılmıştır. Sergide,
tarafından İzmir Hakevinde zengin
yüzlere eser teşhir edilmektedir. Ma-
amafih mütehasşislar, geçen seneye
nazaran bu seneki sergide yüksek kıy-
mette eser bulunmadığı mütalâasın-
dadırlar.

Çocuk anaları —
Babalari!

«Yavruma ne hediye vereceğim»
diye artık düşünmeyiniz. İşte
emniyetle seçebileceğiniz güzel
hediyeler

Çocuklara Coğrafya
kıraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş

Tarih öğreniyorum

Yazan: Ahmed Refik 30 Kr.
Tevzi yer: AKŞAM matbaası
Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilat kuponu

Bu kuponu kesip sipariş mek-
tubunuzla gönderirseniz kitap
fiatlerinden yüzde 20 tenzillâta
hak kazanırsınız. Sipariş bedeli-
ni o suretle hesap ederek
gönderiniz!

ORDULARI DURDURAN KADIN

Tefrika No. 118

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Ertesi sabah Matapan burnunu geç-
tikten sonra, sahili takiben Kefalon-
yaya doğru gideceklerdi.

Matapan burnundan
gelen korkunç uğultular

Gece yarısı.
(Yeşilok) tayfaları huzur ve emni-
yet içinde uyuyorlar. Başta ve kıçta
birer nöbetçi bekliyor.

Denizde hafif dalgalar yüz gösteri-
yor. Belli ki, körfezin dışında deniz
çok köpürmüştü.

Matapan burnundan gelen korkunç
uğultular Recebin uykusunu kaçıyordu.
Geminin baş tarafında Haco nöbet
bekliyor.

Zaten Saide uyurken, Haco dalma
uyanık bulunur. Saide uyanırken de
Haco uyur.

Recep reis yattığı yerden, yanın-
daki denizciye soruyor.

— Firtına artarsa yarın sabah ha-
reket edebilecek miyiz?

— Yarın sabah fırtınanın dineceği-
ni söylüyorlar.

— Rüzgâr gittikçe şiddetini artırı-
yor... Sabahleyin dinmezse, bu ıssız sa-
hilde boş yere bir gün daha kalmış
olacağız.

— Merak etmeyin. Sabahleyin güneş
yüzünü gösterince, fırtına, aslanı gür-
müş kedi gibi siner. Biz de yolumuza
devam ederiz.

— Uzaktan akseden uğultular tüyle-
rimi ürpertiyor. Acaba burundaki sivri
dağın tepesinde vahşi hayvanlar mı
var?

— Zannetmem. Fırtınanın şiddetin-
den tıpkı vahşi hayvanların sesi gibi,
bir takım korkunç sesler aksediyor.
Zaten denizciler buraya «Canavar
burnu» derler.

— Hakları var. Bu ses, rüzgâr se-
sine benzemiyor. Sanki yüzlerce ca-
navar bir araya toplanmış, aç kalmış,
ve uğultuyor. İnsan burada bir gece-
den fazla kalırsa aklını oynatır.

— İyl ki bu körfeze girdik. Yolumu-
za devam etseydik fırtınayı yiyecek-
tik.

Biraz sonra Saide de uyandı ve tek-
rar uyuyamayıp kalktı. Recebin sesini
duyunca yanına sokuldu:

— Uyuyor musun?

— Hayır... uyumak kabil değil.

— Korkunç uğultuları duyuyor mu-
sun?

— Duymaz olur muyum... Akşam-
danberi uyanığım. Yarın sabah Mata-
pan burnunu geçebilecek miyiz, diye
düşünüyorum.

— Bir tehlike mi var?

— Hayır. Fırtına dinmezse, burnu
dolanmadık kabil olmayacak da. Yarın
burada geçireceğiz diye canım sıkı-
yor.

Bu esnada kulak zarını patlatırcası-
na esen şiddetli bir rüzgâr, burundan
akseden sesleri birer kelime halinde
kulaklarda canlandırıyor. Recep:

— Matapan burnu bizim burada ka-
lismızdan huylandı galiba! Bize:
«Defolun gidin buradan...» diye hay-
kırıyor.

Saide calı bir gülüşle cevap verdi:

— Dağın hakkı var... bu sahilde kim-
bilir ne zamandanberi bir insan sürü-
sü konaklamamıştır.

Recep'e Saide gece yavaş yavaş ko-
nuşurken geminin burnunda dolaşan
Haco yavaşça yanlarına sokuldu:

— Uyuyor musunuz?

Saide:

— Hayır, dedi, bu uğultuları duyun-
ca uyumak kabil olur mu?

Haco güldü:

— O halde siz nöbet bekleyin. Ben
böyle fırtınalı havalarda uyumasına
bâylırım.

Uğultular bütün şiddetle devam
ediyordu.

Saide ayağa kalktı:

— Haconun hakkı var. Madem ki
ben uyanıkım... o uyumalıdır.

Haco derhal bir ip yığının arasına
çöktü:

— Güneş doğmadan beni uyandırın-
ız...

★

Saide (Yeşilok)un baş küpeşesinde
yalnız.

Serin rüzgârlar, bir canavar eli gibi
Saidenin omuzunu okşayıp geçiyor.

Akşamdan beri devam eden uğultu-
lar, şimdi, bir araya toplanan bin bir
yılan ışığını andırıyor.

Ne garip bir iklim! Burundan kop-
an rüzgârlar her saat başka bir na-
me ile kulakları tırmalıyor.

Haco uyudu... Recep reis de uyuma-
ğa çalışıyor. Hâlâ sabah olmadı.

Saide yanbaşında yatan fakat uyu-
mayan ihtiyar bir denizciye anlatıyor:

— Çocukluğumdanberi bir emelim
vardı; Larnakada Ümmü Haram'ın
mezarını ziyaret etmek. Babam zama-
nında da buna muvaffak olamadım.

— İnşallah bundan sonra muvaffak
olursunuz. Fakat, bu, o kadar kolay
bir iş değildir. O zaman Muaviyenin
gayretile Finike ve Kilikyalılarla do-
nanma yaptırıp Kıbrıs'a göndermiş.

adayı kolayca zaptetmişler. Bugün
ada Venediklilerin elindedir. Ve ada-
da hemen hemen müslüman yok gib-
dir. Ümmü Haram'ın mezarını ziyaret
etmek için, her şeyden önce Türklerin
Kıbrıs'a zaptetmesi lâzımdır. Larnaka
limanına baskınlar yapsak bile, şehre
giremeyiz.

— Hakkın var. Ümmü Haramın me-
zarı Tuzla gölü karşısında imiş. Lar-
nakadan en aşağı hayvanla yarım
saat yürümek lâzım.

— Bu kadın vaktile Şamdan Kıbrıs'a
neden gelmiş. ve Kıbrıs'a neden ölü-
müş? Bunu ancak sen bilirsin, Saide!

— Evet. Babam anlatmıştı. Haz-
reti Osmanın hilâfeti zamanında
Şam valisi bulunan Muaviyenin
teklifi üzerine Halife, Finkeli-
lere bir donanma yaptırılmasını
emretmiş. Kilikyalıların yardımile
derhal gemiler inşa edilmiş ve büyük
bir donanma hazırlanmış. Muaviyenin
maksadı, İtalyan Rum ve İspanyol
korsanlarına dalma yataklık eden Kıb-
rıs adasını zaptetmek imiş. Derhal
donanmaya mücahitler gönderilmiş.

Donanmaya «Abdullah bin Kıys» emir
tayin edilerek sahâbeden dört kişi de
emir refakat etmiş. İslâm mücahit-
leri Kıbrıs'ı fethetmişler. Bu arada,
sahâbeden «Übad bin Sâmî»nin zevce-
si «Ümmü Haram bin Melhan»da mü-
cahitlere iştirak etmiş. Ümmü Haram
çok cesur bir kadındır. Kendisinin bu
sefere iştiraki mücahitleri galeyana
getirmiş. Adayı feth ve ıslat ettikten
sonra, Ümmü Haram karaya çıkmış..
sanki ecel onu orada bekliyormuş.. bir
ata binmiş, şehri gezerek birdenbire
kendiliğinden düşüp vefat etmiş. Sa-
habenin ve kumandanların yardımile
Tuzla gölü karşısında ağaçlık bir mev-
kie defnedilmiş.

— Zavallı kadını Kıbrısın suyu çek-
miş demek?!

İhtiyar denizcinin uğultudan gözü-
ne uyku girmiyordu. Saide ile geçmiş
yıllar içindeki hâdiseleri anlatarak
vakit geçiriyorlar ve sabahı bekliyor-
lardı.

Matapan burnunu
geçerken..

Güneşten önce uyanmışlardı.
Ortalık aydınlanmağa, ufukta
pembe bulutlar görünmeğe başlayın-
ca, korkunç uğultular birdenbire ha-
fiflemiş, ve güneş doğarken tama-
mîle sustumuştu.

(Yeşilok) yelkenlerini çekiyor ve
(Gittin) körfezinden çıkıyordu.

Herkes telaş içinde etrafa bakı-
yordu. Sabaha kadar ortalığı deşete
salan o korkunç uğultular birdenbire
nasıl durmuş.. coşkun denizin sathı
bir ipeki çarşaf gibi nasıl durulmuş-
tu?

Matapan burnunu geçiyorlardı.
Deniz kenarından hemen yükselen
bu heybetli dağın (Yeşilok) bu dere-
ce misafirperverlik göstereceği kinse-
nin aklına gelemezdi. Zira, buradan
çok defa gelip geçen denizcilerden hiç
biri Matapan burnu önlerini bu dere-
ce sakin ve dalgasız görmemişlerdi.

Saide, Recep reise soruyordu:
— Buralara gelmemiştin, değil mi?

— Hayır. Ya sen..

— Ben de ilk defa geliyorum.

(Arkası var)

Tefrika No. 67

Güzel Gözlü Kız

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

— Adam sen de...

EMNİYET SANDIĞI İLÂNLARI

Taksitli Emlâk Satışı Sekiz senede
0/0 5 faizile ödenir

SEMTİ	Cinsi	Muhammen kıymeti
Fatih (Ayyansaray) Atik Mustafa pa- şa mahallesi Eski yeni Pazarlık sokak eski 3 yeni 3, Fırm Aylıklı sokak eski 14 ilâ 24 yeni 2 ilâ 12 No. 11 yedi ev. Üsküdar Selâmi Ali mahallesi Selâm- sız ve Meyhane sokak eski 355, 355 MÜ yeni 4,2 No. 11	Kâğıt ahşap evler	1000
Beylerbeyi Burhaniye mahallesi Halit Ef. Nuri bey sokak eski 9 yeni 3 No. 11 Üsküdar Selâmiye Şerif kuyusu Kavak İskelesi sokak eski 20,20 MÜ. Yeni 38, 36 No. 11	Bir kahve iki dükkân	1250
Beylerbeyi Burhaniye mahallesi Ha- lit bey Taşocağı sokak eski 2 yeni 8 No. 11	Bahçeli	850
Süleymanlı Hacı kadın mahallesi es- ki bostan çıkmazı yeni meyvalı Bostan sokak eski 40 yeni 12 No. 11	Ev	600
Çengelköy eski Telgraf yeni Aralık Ev Nutaj Oymak sokak eski 8 yeni 8 No- taj 4 No. 11.	Ahşap ev	1250
1 — Arttırma 15 Mayıs 941 tarihine düşen perşembe günü yapılacak ve 14 ten 16 ya kadar devam edecektir. İhale arttırma sonunda en yüksek bedel verene yapılır. 2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetinin % 15 i, nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır. 3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tabidir. 4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul sandığa birinci derecede ipotekli kalır. 5 — Binaların fotoğrafları sandık dahilindeki satış salonunda teşhir olunmaktadır. Fazla taahhüt almak için salona müracaat edilir.	Ev	700

İstanbul Sıhhi müesseseler Arttırma ve
eksiltme komisyonundan

Heybellada sanatoryumunun 300 ton kırık kömürü kapalı zarfla ek-
siltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 9/5/941 çarşamba günü saat 15 de Çağaloğlunda sıhhat
ve içtimai muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat beher ton için 1800 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 405 liradır.

4 — İstekiller kartnamesini komisyonda görebilirler.

5 — İstekiller 1941 Ticaret odası vesikası 2490 sayılı kanunda yazılı
vesikalar ve bu işle yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile
birlikte teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mu-
kabilli komisyona vermeleri. (3291)

Emlâk Alım ve Satım İstiyenlere

İstanbul her semtinde her çeşit emlak almak ve satmak için en kısa
yol satış salonumuzu ziyarettir.

İstenildiği takdirde satılga konan emlak mukabilinde ne miktar boş
verileceği tayin edilerek alâkadarlara bildirilir. Bunun için iki lira ücret
alınır.

Teşhir ücreti: Bir liradan aşağı olmamak üzere üç ay için bin lirada
on iki buçuk kuruştur. Ne satıcıdan ne alıcıdan başka bir ücret alın-
maz. (3362)

Kanlıca kız lisesi müdürlüğünden

Kanlıca Kız Lisesi talebesinin 12 Mayıs 1941 Pazartesi günü
öğleden sonra saat 2 de Lise binasında bulunmaları ehemmiyetle
ilân olunur.

İstanbul Sıhhi müesseseler Arttırma ve
eksiltme komisyonundan

Heybellada sanatoryumunun 300 ton kırık kömürü kapalı zarfla ek-
siltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 9/5/941 çarşamba günü saat 15 de Çağaloğlunda sıhhat
ve içtimai muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat beher ton için 1800 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 405 liradır.

4 — İstekiller kartnamesini komisyonda görebilirler.

5 — İstekiller 1941 Ticaret odası vesikası 2490 sayılı kanunda yazılı
vesikalar ve bu işle yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile
birlikte teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mu-
kabilli komisyona vermeleri. (3291)

Satılık Teneke ve Varil
Zonguldak Ereğli kömürleri işletmesinden:

İşletmemiz ambarlarında eski ve kısmen hurda vaziyette bulunan
takriben 450 adet sac varile 2000 adet kadar teneke ambarda teslim
olarak satılacağından taliplerin âzamlı 15 Mayıs 941 tarihine kadar
Zonguldakta işletme umum müdürlüğüne % 15 teminatlarla birlikte
teklifte bulunmaları.

İLÂN

Tahsildar VİKENOĞLU GRE-
GUAR TİFTİKAL'ın müessesemiz-
le hiç bir ilişkisi kalmadığını ve ba-
dema müessesemiz namına tahsilât
yapmağa katien mezu olmadığını
beyan ederiz.

OSMAN ŞAKAR ve ŞERİKİ

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750	1450
3 Aylık	400	800
1 Aylık	150	—

Posta ihtilağına dahil olmıyan
ecnebi memleketer: Seneliği:
3600 altı ayığı 1900, üç ayığı
1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare 20681
Müdür: 20497

Rebiülâhır 11 — Hızır 3
S. İm. Gü. Ög. İki Ak Yat.
E. 7,38 9,38 4,58 8,52 12,00 1,47
Va. 3,51 5,50 13,10 17,05 20,13 21,59

İdarehane: Babıâli cıvarı
Acımusluk sokak No. 13

Doktor
Bahaddin Lütfi
Varnalı
OPERATÖR ÜROLOG

Böbrek, mesane, idrar ve
tenasül yolları hastalıkları
mütahassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşı-
sında, Emir Nevruz sokağı,
Panaiya apt. No. 2.
Tel. 42203

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve iltihâtlarına karşı
pek tesirli ve taze aşır. Divanyolu
Sultanahmed türbesi No. 113

ZAYI — Erenköy kız lisesinde sek-
zinci sınıfı bitirdiğime dair almış oldu-
ğum 17/12/932 gün ve 670 sayılı tas-
diknamemi zayı ettim, yenisini alaca-
ğımın eskisinin hükmü olmadığını
ilân olunur.

Erenköy kız lisesi 8 inci sınıfından
Muazzez Tevfik

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

Sizin de takdir
ettiğiniz üzere

Asrımız modasının zarafet ve inceliğine inzıman eden
üstad terzilerin mahareti, kadında gençliğe matuf gayanı
hayret bir beden tenasübü arzeder.

Fakat yûs ve onun hututu gevezedirler. Eğer bu nokta-
ya lüzum gelen ihtimam gösterilmezse, seneler bu hatları
başkalarına pek çabuk farketirirler. Bu, sizin bir sürri-
nizdir ki, ufak bir dikkatsizlik veya ihmal neticesi rakı-
belerinizin dikkat nazarından uzak kalmaz. İşte sene-
lerin (bilhassa nazik ve hassas cildlere musallat olan o
tahrirpâr senelerin) cildinizi çizmekte olduğu on bin-
lerce (bildayette gayri mahsus) ince çizgilere ihmalkâr
kalmayınız.

Zamanla cildiniz solduracak olan ve sizi pek çok defa vakitsiz ha-
rap eden bu ârzaları aksam ve sabah KREM PERTEV'le yapacağınız
ufak bir masajla refediniz. KREM PERTEV'in bu mucizesine yüz
binlerce hemcinsiniz gibi siz de hayret ve memnuniyetle şahid ola-
caksınız. Göreceksiniz ki simanız, ebedi gençliğinizi herkese mağ-
rurane söyleyecektir.

KREM PERTEV'in terkindeki faal anasır en derin çizgileri bile
izalede geçikmeyecektir. Bugünden itibaren siz de bir tûp KREM
PERTEV'i tuvalet masanızda bulundurunuz. O, aynı zamanda sert
rüzgârların ve kuvvetli güneşin en iyi muhafızdır.

İlân tashihi

Gazetemizin 4 ve 5 Mayıs tarihli nüshalarında sekizinci sayılarında
İntişar eden Emlâk ve Eytam bankasına aid gayri menkul satış ilânındaki
«İadeli taahhüt» ibaresi sehven «ihale bedeli» şeklinde nesredildiği görü-
lmüştür. Bunun İadeli taahhütü olduğu tashih olunur.

Deniz Fabrikaları Umum Müdürlüğünden:

Erkin ana gemisinde çalışmak üzere kıfayettli bir motörçü ve diğeri
tesviyecî olmak üzere iki işçi alınacaktır. Taliplerin icab eden vesikaları
Gölcük deniz fabrikalarına müracaatları. (3559)

Belediye Sular İdaresinden:

1 — İdaremizin Elmali'daki fabrikası için satın alınan «2500» ton kö-
mürün Kandilli iskelesi yanındaki depodan yükletilip Elmalya taşınma ve
orada boşaltma işleri açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işin en kısa zamanda bitirilmesi meşruttur.

3 — Eksiltme 12/5/941 pazartesi günü saat «11» de Taksimde Siraservi-
lerdeki idare merkezinde yapılacaktır.

4 — Taliplerin o gün ve saatte idare merkezinde levazım şefliğine mü-
racaat etmeleri.

5 — Muvakkat teminat «400» liradır. «3568»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (14300) lira olan 650 Rulo Beton İnşaat için tecrit
veya bina damlarını örtmek için ala cins karton bitüme (beher topu 20
metre murabbai ve 40 Kg. olmak üzere) (23/5/1941) cuma günü saat (15.30)
on beş buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından
kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1072) lira (50) kurşuklu muvakkat, teminat
kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün
saat (14.30) on dört otuz kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.
Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3552)

Debagat ve deri yıkama dolabı
satın alınacaktır
İktisat Vekâletinden:

1 — Şanşanlı iki tarafa müteharrik, 2 x 1,30 eb'adında ve bütün te-
ferrüatle birlikte 4 adet debagat, 4 adet deri yıkama dolabı, bir debagat ve
bir adet deri yıkama dolabı için lüzumlu transmisyon ve 4 adet beşer bey-
girlik elektrik motörü kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Dolaplar,
transmisyonlar, motörler ve diğer teferrüat kullanılmamış olacak, ihale ta-
rihinden itibaren 4 gün içinde ve anbalajlı olarak İstanbulda teslim edil-
cektir.

2 — Bu eşyanın heyeti umumiyesinin muhammen bedeli 8.800 lira olup
muvakkat teminatı 660 liradır.

3 — İhale 24/5/941 cumartesi günü saat 11 de Ankara Vekâlet bina-
sında toplanacak satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin mezkûr
gün ve saatte teminatlarını yatırmaları ve 2490 sayılı kanun hüküm-
leri dairesinde tanzim edilecekleri zarfları eksiltme saatinden bir saat evve-
line kadar komisyona tevdi etmeleri lazımdır.

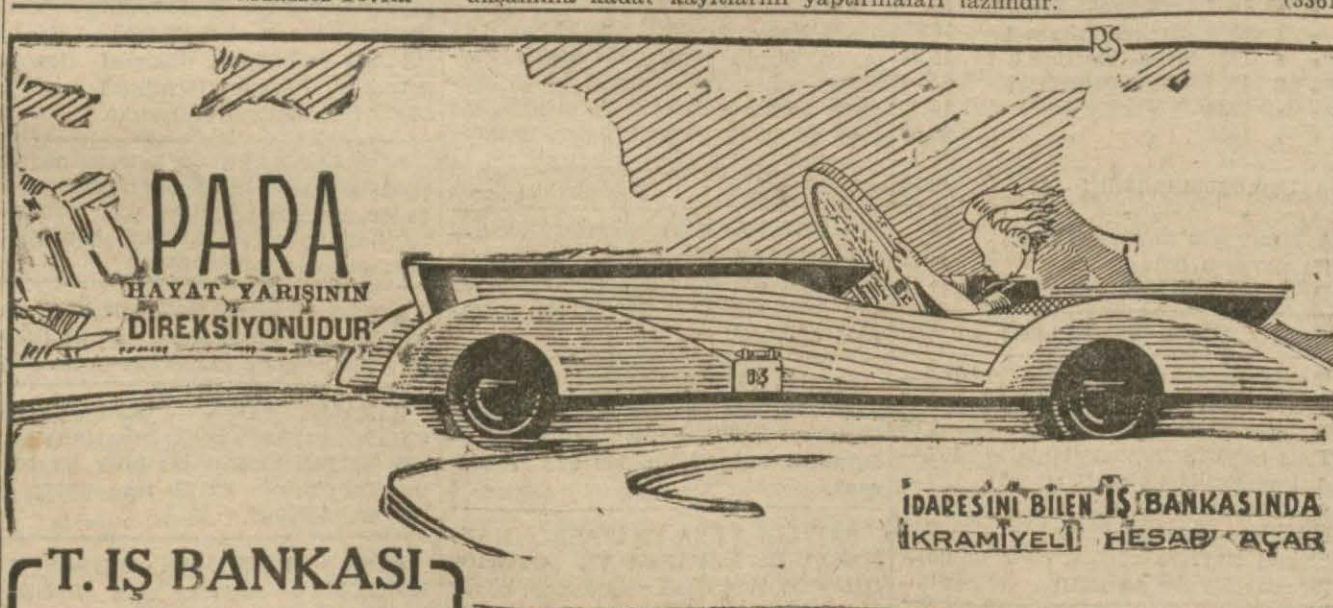
4 — Satın alınacak eşya hakkında fazla malûmat almak isteyenler An-
kara İktisat Vekâleti Sayın Umum müdürlüğüne, İstanbulda muntaka İkti-
sat müdürlüğüne müracaat etmelidirler. (3567)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

1 — 2/Haziran/941 saat 9 da gümrük komisyonu ve malyet memur-
ları için imtihan yapılacaktır.

2 — İmtihan gümrük başmüdürlüğü binasında olacaktır.

3 — Bu imtihana girmek isteyenlerin aranan şartları öğrenip 30/5/941
akşamına kadar kayıtlarını yaptırmaları lazımdır. (3361)

T.İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs,
1 Ağustos, 3 İkinciteğrin
tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira
3 " 1000 "	= 3000.— "
2 " 750 "	= 1500.— "
4 " 500 "	= 2000.— "
8 " 250 "	= 2000.— "
35 " 100 "	= 3500.— "
80 " 50 "	= 4000.— "
300 " 20 "	= 6000.— "

16/4/1941 tarihli oda umumî kararının
tathikine dair izahname

İstanbul Ticaret ve sanayi odasından:

1 — Yerli ve ecnebi her nevi mensucat ile makara iplikleri ve diğer her
nevi iplik satışlarına ait faturalarda verilecek meşrûhata dair 16/4/1941 ta-
rihli oda umumî kararının tatbikâtı cümlesinden olarak fabrika ve imalât-
hanelerle bunların nam ve hesabına muamele yapanlar, toptancı ve yarım
toptancılar, verecekleri satış faturalarında hususi bir sütun açarak işbu şit-
nunun başına «Standard kâr nisbeti olan % 25 esasına göre perakende âza-
mî satış fiyatı» başlığını koyacaklar ve faturaya dahil olan malların her
birinin hızasına, toptan ve yarı toptan kârının ilâvesinden sonra buluna-
cak rakkama % 25 ilâvesile hasil olacak fiyatı kayıt ve derecedeceklerdir.

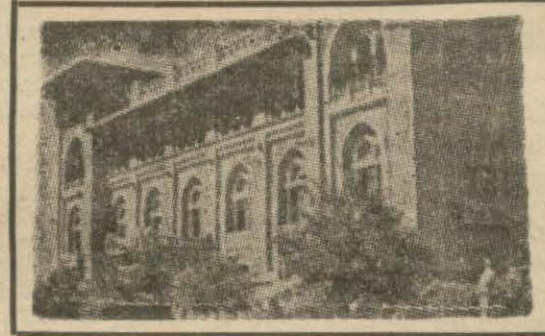
2 — % 25 den fazla veya noksan kâr nisbetile satış hakkını istisnal et-
miş olan ticarethaneler, faturalarda % 25 kâr esasına müsteniden gösterilen
fiyatları kendilerine verilmiş olan kâr nisbeti esasına göre değiştirebilecek-
lerdir. (3545)

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası. Şube ve
ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en
az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna
göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet 50 liralık	5.000 lira
4 " 500 "	2.000 "	120 " 40 "	4.800 "
4 " 250 "	1.000 "	160 " 20 "	3.200 "
40 " 100 "	4.000 "		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı
değerlerine ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kurallar senede 4 defa 11 eylül, 11 birincikânun, 11 mart ve
11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Ankara belediye reisliğinden

1 — Su işleri ihtiyacı için alınacak olan 100 ton sulfat dalemin on beş
gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 26300 liradır.

3 — Teminat 1972 lira 50 kuruştur.

4 — İhale 13/5/941 salı günü saat 11 de yapılacağından şartnamesini
görmek ve 132 kurş mukabilinde almak isteyenlerin her gün encümen ka-
lemine ve istekillerin de ihale günü olan 13/5/941 salı günü saat ona kadar
usulü dairesinde kapalı zarf teklif mektuplarını belediye dairesinde mü-
teşekkil daimi encümene vermeleri. (2300 - 3256)

Ankara belediyesinden

1 — Su işleri ihtiyacı için alınacak «150» ton mazot on beş gün müd-
detle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli «28650» liradır.

3 — Teminat «2148» lira «75» kuruştur.

4 — İhale 13/5/941 salı günü saat on birde yapılacağından şartname-
sini görmek ve «144» kurş mukabilinde almak isteyenlerin her gün encü-
men kalemine ve istekillerin de ihale günü olan 13/5/941 salı günü saat
ona kadar usulü dairesinde tanzim edecekleri kapalı zarfla teklif mektup-
larını belediye dairesinde müteşekkil daimi encümene vermeleri. (2301) (3257)

Nafia Vekâletinden:

20/5/941 salı günü saat 10 da Ankara Nafia Vekâleti binası içinde
malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda
«130875» lira muhammen bedelli aşağıda müfredatı yazılı 18 kalem ulu in-
şaat malzemesinin pazarlık usulü ile eksiltmesi yapılacaktır. «Bu malzemenin
hepsi için teklifte bulunulabileceği gibi bir veya birkaç kısmı için de teklif-
te bulunulabilir.»

Eksiltme şartnamesi ve tefferüatı «654» kurş bedelle malzeme müdür-
lüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat miktardaki pazarlık esasında teklif edilecek bedelin
50000 liraya kadar olanı için % 7,5 yüzde yedi buçuğu ve 50000 liradan faz-
lası için % 5 yüzde beş olacaktır.

İstekiller muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesak ile birlikte
aynı gün saat 10 da mezkûr komisyonda hazır bulunmaları lazımdır.

Cinsi	Kg.	Mikdarı
Kazma iki ucu sivri ve yeni	3,5	3500 adet
Kazma bir ucu sivri ve yeni	3,5	6500 "
Kazma sapı yeni	—	29000 "
Kürek sapı yeni	—	20000 "
Kürek yeni	1.200	5000 "
Bel küreği yeni	2,5	1500 "
Varoz yeni	«7-10 Kg.»	300 "
Demir tokmak yeni	«4-5 Kg.»	1750 "
Manivela demiri yeni	12	500 "
Kaşıklık demir	8 m/m lik	1000 kilo
Civillik çelik	50 m/m lik	5000 "
Baranım çeligi	22 m//m lik	10000 "
Balast yabası yeni 6 parmaklı	—	750 adet
Balast çekici yeni	1 Kg.	2500 "
Gemici feneri	—	1100 "
Demirci takımı: Demirci seyyar kö- rügü, örs, mengene, kışkaç, tokmak ve çekiç	—	30 takım
Ufak dekovil vagoneti komple yeni	—	100 adet
Dekovil rayı yeni: Eklis, travers, ci- vata, krapo komple bir halde	«9-12 Kg.»	7500 metre
	(2398)	(3407)

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

İçki ve bütün satıcıların ellerindeki satış tezkerelerinin müddeti 31
mayıs 941 akşamı sona erecektir.

Satıcıların yeni tezkerelerini kolaylıkla alabilmeleri için muntaka itiba-
rile aşağıda gösterilen günlerde dükkâna ait konturatları ve eski tezkereleri
ve iki adet fotoğraflarla Kabataş'taki baş müdürlüğümüze müracaat etmele-
ri ve 5 haziran 941 akşamı saat 17 den sonra yapılacak kontrolda tezkereler-
ini almayanlar hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur.